WASHINGTON D C

У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 126. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЛИПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JULY 7, 1971 No. 126. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 6 липня 1971

В АМЕРИЦІ

„НЮ ЙОРК ТАЙМС" НАДРУКУВАВ У ЧИСЛІ з 5-го липня дев'яту й останню частину таємного звіту Пентагону про початкову стадію війни у В'єтнамі. Хоча Уряд і деякі провідні діячі були проти публікування тих документів, як таких, що можуть пошкодити національній безпеці ЗСА, частина американської преси друкувала їх, вважаючи, що „народ повинен все знати".

КАНДИДАТУРА СЕНАТОРА ЕДМУНДА МОСКІ З МЕЙНУ набирає все більшої популярности серед членів і прихильників Демократичної партії на Півдні. Опитування в семи південних стейтах виявили, що члени й прихильники Демократичної партії рішені голосувати в більшості за нього, вважаючи сенатора Москі за поміркованого речника „центру".

ПІСЛЯ ВБИВСТВА ДЖОЗЕФА КОЛОМБО з Брукліну, де він мав би бути провідником „мафії", поліція заарештувала запідозреного іншого провідника частини „мафії" Джозефа Ґалло. Він, вийшовши в квітні з тюрми, домагався від Коломбо 100 тисяч долярів „відкупу", щоб не розпочинати внутрі „родини мафії" нових непорозумінь. Коломбо тих грошей не дав. Його було вбито трьома пострілами в Ню Йорку напередодні початку мітинґу італійців американського роду, біля пам'ятника Колюмбові, минулого понеділка.

ПІСЛЯ 43 ГОДИН ТЕРОРУ НА ЗАХОПЛЕНОМУ ЛІТАКУ компанії „Браніфф", що летів з Тексасу до Арґентини, сам здався в руки поліції 36-річний дезертир з американської військової фльоти Роберт Лі Джексон. Він хотів мати від пасажирів - закладників 100 тисяч долярів і летіти до Альжиру, де сподівався дістати право на політичний притулок. Але в Арґентині обслуга летовища відмовилася наповнити баки того „707" бензиною. Врешті Джексон сам здався, як трохи раніше і його спільниця. Джексона обвинувачено в повітряному піратстві й посіданні зброї.

У ҐАНТЕР КОЛЕДЖІ ПОНАД 1 500 ДЕЛЕҐАТІВ з „Крайової коаліції за мир" постановили після триденних нарад влаштувати велику антивоєнну демонстрацію — проти війни у В'єтнамі, у Ню Йорку 6-го листопада. Такі ж демонстрації вони заплянували перевести щонайменше в 14 інших містах Америки. У тому з'їзді взяли участь представники понад 60 різних „миротворчих" груп та угруповань.

ДВА ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОГО ОРТОДОКСАЛЬНОГО ЮДАЇЗМУ скритикували зреформованого рабина Рендала Фолка з Нешвіллу за те, що він почав пропаґувати серед своїх вірних перегляд відношення жидів до постаті і вчення Ісуса Христа. Рабин пропаґував відхід від традиційної жидівської критичної схеми у відношенні до Христа.

У СВІТІ

У МОСКВІ ПРОГОЛОШЕНО комунікат наприкінці 5-тиденної візити єгипетського міністра закордонних справ Махмуда Ріяда. СССР і Єгипет заявили, що Суецький канал може бути відкритий тільки тоді, коли Ізраїль погодиться відкликати всі свої війська з арабських земель. ЗСА підтримували плян відкриття Суецького каналу без тієї нової совєтсько - арабської передумови.

ІЗРАЇЛЬ ПРИЗНАВ Організації Африканської Єдности, з її централею в Аддіс Абебі в Етіопії субвенцію 2.850 дол. Тому, що то африканська Організація підтримує муринський рух проти біло - расистської системи в Південно - африканському Союзі, то в незручній ситуації опинились 120.000 жидів в Південній Африці, які мають привілеї білих.

У САЙҐОНІ, ПІВДЕННИЙ В'ЄТНАМ, ПЕРЕБУВАВ три дні дорадник през. Ніксона в міжнародних справах, проф. Генрі Кіссінґер, і мав 2 і півгодинну нараду з президентом Південного В'єтнаму Нгуєном Ван Тієм. Але він зустрівся також з суперниками Тієм в близьких президентських виборах, генералом Дуонґом Ван Мінь і віце-президентом Нгуєном Као Кі. Головна тема розмов: остання пропозиція комуністів щодо замирення. Кіссінґер переїхав до Таї (Сіяму), а відтіль відвідає Індію, Пакістан, чотири африканські держави і Францію.

МІНІСТЕР ЗАКОРД. СПРАВ ФРАЦІЇ МОРІС ШУМАН УВАЖАЄ, що остання комуністична пропозиція на замирення у В'єтнамі є „новим і важливим кроком в напрямку до політичної розв'язки проблеми". Він прийняв голову делеґації В'єтконґу на Паризькій конференції про В'єтнам, пані Нгуєн ТіБінь. Загально вважають, що французька дипломатія за кулісами посередничить між ЗСА і в'єтнамськими комуністами.

ПОЛЬЩА ПІДПИСАЛА з британською нафтовою компанією умову щодо достави Польщі три мільйони тонн ропи річно впродовж 10-ти років, вартости кругло пів більйона дол. Совєти, які постачали Польщі газоліну, повідомили Польщу, що не зможуть збільшити своїх достав. Польща плянує збудувати власну велику рафінерію нафти — з допомогою від Америки.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН ФЕРДИНАНД МАРКОС ЗАСКАРЖИВ американський тижневий журнал „Тайм" за клевету, жадаючи 8.300.000 дол. відшкодування, за статтю у „Таймі" з 12 квітня ц. р., в якій названо Маркоса найбагатшою людиною в Азії, що підкупила різних послів філіппінського парляменту.

БЕРНАДЕТ ДЕВЛІН ВИЯВИЛА, що вона, хоч незаміжня, вагітна, не вийде заміж і затримає дитину. Вона відмовилась назвати прізвище батька. Бернадет Девлін, яка має 24 роки, є наймолодшим членом британської палати громад і лідеркою католицьких ірляндців з Північної Ірляндії. Існують поділені думки, чи ця справа пошкодить політичній кар'єрі тієї діячки.

СОЮЗОВА ОКРУГА НЮ ЙОРКУ ПЛЯНУЄ ПРОГУЛЯНКУ НА СОЮЗІВКУ

Ню Йорк. — Нюйоркська Окружна Управа Комітету Відділів УНС приготовляє на неділю, 22-го серпня ц. р. прогулянку на „Союзівку" і з цією метою в найближчу п'ятницю, 9-го липня 1971 р. о год. 7-ій вечором в домівці „Дністра", при Авеню „А", відбудеться окружна нарада, на якій будуть обговорені всі деталі прогулянки та її програми. До участи в нараді запрошені усі відділові урядовці та всі, які бажали б за невеликий кошт узяти участь в цій прогулянці.

НАЦІОНАЛЬНА МАНІФЕСТАЦІЯ І СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ ВІДБУЛИСЯ НА ОСЕЛІ СУМА В ЕЛЛЕНВІЛ

Елленвіл, Н. Й. — У присутності близько однієї тисячі гостей і сумівців-таборовиків, у суботу 3-го липня 1971 р. на Оселі СУМА біля Елленвіл відбувся Вечір, присвячений знаменним Роковинам: 100-літтю з дня народження Лесі Українки, Василя Стефаника і Леся Мартовича. З головною доповіддю виступала письменниця Люба Коленська, член Редакції „Свободи", програмою провадила письменниця Мирослава Ласовська. Рецитували твори Лесі Українки сумівки і сумівці з різних Осередків СУМ в Америці. У мистецькій частині виступала сумівська 65-членна оркестра з Торонта „Батурин" під диригуванням мгра Василя Кардаша і великий дівочий хор Осередку СУМА з Ню Йорку „Жайворонки", під мистецьким керівництвом інж. Романа Степаняка. У неділю 4-го липня відбулася Національна Маніфестація, з участю репрезентантів майже всіх українських установ, товариств і організацій, на відзначення 30-ї Річниці відновлення Української Державности у Львові в 1941 році. Святом провадив мгр Іван Винник, головну промову виголосив д-р Степан Галамай, від СКВУ і УККА присутніх привітав Йосип Лисогір, від ОУВФронту — мгр Євген Гановський. Богослуження в інтенції українського народу відправили о. Іван Мак у католицькій каплиці та панахиду за Поляглих героїв, і о. Володимир Базилевський у православній каплиці. За два дні на Оселі СУМА побували біля 4 000 людей. Під час Національної Маніфестації виступали сумівці-рецитатори, хор „Жайворонки" та духова оркестра „Батурин". У всіх урочистостях брали організовану участь близько 200 уніформованих сумівців і сумівок, які тепер перебувають на Оселі в своєму Виховно-відпочинковому таборі ч. І. Письменниця Мирослава Ласовська від імени Головної Управи Об'єднання Жінок ОЧСУ повідомила про плян встановлення другого пам'ятника Лесі Українці в ЗСА, в століття народження геніяльної поетки-патріотки.

Докладніше про цю велику маніфестацію читайте в черговому виданні „Свободи" в репортажі Леоніда Полтави: „Орел і Тризуб".

През. Ніксон підписав 26-ий додаток до Конституції про право голосування для молоді, починаючи від 18 років

Вашинґтон. — В понеділок 5 липня ц. р., під час відзначування Дня Незалежности ЗСА, відбулося урочисте підписання през. Р. Ніксоном 26-го додатку до Конституції про право участи молоді, починаючи від 18-ти років, в усіх виборах, і федеральних, і стейтових, і міських. В урочистому акті підписання, крім през. Ніксона і деяких членів його уряду, взяла участь теж велика кількість молоді, понад 500 членів співацької групи Молоді Американці в Концерті. Промовляючи до учасників акту підписання цього нового додатку до Конституції ЗСА, през. Ніксон підкреслив найперше той факт, що підписання акту про управнення до участи у виборах для 11 мільйонів молодих американців відбувається в 195-ту річницю народження Американської Нації. Разом із Президентом підписали цей додаток також представники молоді — три члени із згаданого співацького ансамблю. Досі уже 38 із вимаганих законом стейтових леґіслятур схвалили право голосування для 18-літніх і з цим, водночас із підписанням додатку Президентом, входить у дію право голосування для 18-літніх. У своїй промові през. Ніксон підкреслив, ще, що протягом усієї своєї історії ЗСАмерики боролися за утривалення миру у світі і що вони не бажають ні одного акра чужої землі, ані теж поширення свого панування над іншими народами і країнами.

Около 800 осіб згинуло на шляхах під час великого кінця тижня

Ню Йорк. — Згідно з останніми повідомленнями газет протягом трьох святкових днів, зв'язаних з Днем Незалежности, згинуло на шляхах в автомобільних катастрофах около 800 осіб. Як подала Крайова Рада Безпеки, починаючи від п'ятниці 2 липня до понеділка вечора, ще на багато годин до 12-ої ночі, зареєстровано 597 смертних випадків. За передбаченнями Ради протягом 3-ох днів мало згинути яких 520 до 620 осіб. Кількість ця правдоподібно буде майже на півтора сотки осіб більша, як передбачувано. В минулому році, в цьому триденному періоді згинуло було 540 осіб. Найбільше осіб згинуло в Каліфорнії, де до понеділка по полудні було 56 смертних випадків.

Посадника Джерзі Сити Вілена і сімох його співробітників визнано винними у вимушеннях

Нюарк. — Перед місцевим федеральним судом відбулася розправа проти посадника міста Джерзі Сити 48-літнього Томаса Дж. Вілена і сімох його співробітників, обвинувачених у вимушеннях і здирствах. У висліді розправи Вілена й усіх інших обвинувачених, в тому числі й комішенера Портової Влади (Порт Оторіті) Вільяма Стернкопфа, визнано винними у вимушуванні хабарів від контракторів і політичних діячів, які досягали суми понад 182 000 долярів. Водночас із цим їх визнано винними в організуванні змови для вимушень, у висліді яких вони „заробили" на чисто 3.3 мільйона долярів. Вілена й інших підсудних визнано винними у 28 пунктах обвинувачення. Посадникові Віленові й іншим обвинуваченим загрожує кара в'язниці до 20 років і по яких десять тисяч долярів грошової гривни. Томас Дж. Вілен, демократ, відбуває тепер уже третю каденцію свого урядування на становищі посадника міста Джерзі Сити.

Архітект Р. Жук був членом іспитового жюрі в Єйльському Університеті

Ню Гейвен. — Архітект Радослав Жук, професор архітектури на університеті МекҐіль в Монтреалі, перебував при кінці травня ц. р. на університеті Єйл як член іспитового жюрі на факультеті архітектури цього славного університету. В цьому жюрі брали участь ще інші визначні архітекти, між ними світової слави Мише Сафді, автор революційних житлових будинків „Габітат". Професор Жук відомий як архітект шістьох українських церков в Канаді, які здобули і здобувають широке признання для української архітектури в мистецькому світі, як доповідач на міжнародніх архітектурних конференціях, і як автор павільйону „Світ Дітей" на світовій виставі „Експо 67" в Монтреалі.

Д-Р Л. ДМОХОВСЬКИЙ ЗРОБИВ ЕПОХАЛЬНЕ ВІДКРИТТЯ: ВИРОСТИВ В ЛЯБОРАТОРІЇ ВІРУС РАКОВОЇ КЛІТИНИ

Вашинґтон. — Минулої п'ятниці, 2-го липня, американські і міжнародні пресові аґенції, а за ними майже всі газети принесли на своїх сторінках вістку про епохальне відкриття відомого українського науковця д-ра Леонтія Дмоховського, якому разом з іншими науковцями в Тексасі, пощастило виростити в ляборатоії велику кількість вірусів із клітин, взятих із недужого на рак (пістряк) пацієнта. Характеристика того віруса та обставини, в яких його відкрито, дозволяють на припущення, що цей вірус може бути причиною захворіння на рака, хоча на це ще потрібно доказів. Д-р Леонтій Дмоховський є професором і головою вірусологічного відділу Тексаського університету та відомого шпиталя М. Д. Ендерсона. Він є сином Романа і Людмили Дмоховських, відомих громадян -- батько був адвокатом і суддею в Перемишлі — народився в Тернополі в Західній Україні і з уваги на його колишнє польське громадянство деякі газети помилково подали, що він є „польського походження". Д-р Л. Дмоховський від років є членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки та дописувачем до „Лікарського Вісника". Як згадано, йому пощастило тепер уперше ізолювати віруса клітин 5-річного хлопчика, що помер на рака лімфатичних залоз. З ізольованого віруса д-рові Дмоховському пощастило виростити культуру, яка відкриває тепер епохальні можливості не тільки, щоб дійти до причини злоякісних новотворів, але й створити можливості їхнього усування евентуальною вакциною. Свої досліди веде д-р Дмоховський та його співробітники при підтримці спеціяльної вірусово-пістрякової програми Крайового Ракового Інституту.

Кандидат на президента Південного В'єтнаму вимагає чистих виборів

Сайґон. — Генерал Дуонґ Ван Мінь, один із двох суперників теперішнього президента Нгуєна Ван Тієм у найближчих президентських виборах, популярний під назвою „великий Мінь", різко критикував президента Тіє, закинувши йому, що він обманствами був обраний в останніх виборах і тепер залякуванням та презирними „маніпуляціями" намагається зберегти владу. Він закликав американців, щоб вони запевнили чисті й чесні президентські вибори, які відбудуться 3 жовтня ц. р. Він закинув президентові Тіє, що той використовує цілі і державний апарат, що його збудовано з видатною допомогою збоку американців, для своїх особистих цілей. Президент Тіє — заявив ген. Мінь — намовляє та залякує всіх, що не є йому сліпо віддані, щоб вони були „невтральними". Він посередньо закинув теж американському амбасадорові Елсвортові Банкерові, що той потурає тим махінаціям президента Тіє, беззастережно підтримуючи його. Пофальшовані президентські вибори — за переконанням того видатного південно-в'єтнамського діяча — лежать тільки в інтересі комуністів і коли б він, ген. Мінь, був комуністом, то старався б всіма способами допомогти президентові Тіє знову вийти президентом. Бо тоді — твердив він — був би загирений остаточно авторитет державної влади, внаслідку чого комуністи прийшли б до влади. Ген. Дуонґ Ван Мінь перевів у 1963 р. військовий переворот проти голови Південного В'єтнаму Нґа Дінь Дієма та став був тоді головою держави, але в 1964 р. втратив владу й переїхав до Таї, звідкіля вернувся до Сайґону в 1968 р. Він твердить, що колиб президентські вибори були насправді чисті, то напевне виграв би їх.

Президент Франції й канцлер Західньої Німеччини перевели наради

Бонн. — Французький президент Жорж Помпіду і західньо-німецький канцлер Віллі Брандт перевели 5 липня ц. р. 6 годин на нарадах на прогулянковому кораблі, що плив Райном з Майнцу до Кобленцу. Саме в той день сповнилося президентові Помпіду 60 років. Відвідини президента Помпіду в Західній Німеччині відбуваються двічі щороку згідно з договором про французько-німецьку співпрацю, що його підписали були де Голль і Конрад Аденауер. У своїй промові під час обіду на кораблі, президент Помпіду підкреслював важливість приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти задля скріплення економічної і політичної сили Західньої Европи. Водночас міністри фінансів Франції й Західньої Німеччини, Валері Жіскар Д'Естень і Карль Шіллер, нараджувались над фінансовою ситуацією з західній Европі.

Совєтський дипломат-історик перестав критикувати Сталіна

Москва. — В СССР появилось друге 712-сторінкове видання „Споминів совєтського дипломата", Івана Майського, який був совєтським амбасадором в Лондоні в рр. 1932-1943. Перше тритомове видання тієї книжки появилось в 1964-65 рр. і були там в різних місцях критичні завваги на адресу Сталіна, особливо за його впертість, з якою Сталін відкидав та легковажив всі інформації про приготування Німеччини Гітлера до війни проти СССР. Внаслідку тієї віри Сталіна в льояльність свого гітлерівського союзника СССР потерпів в перших двох роках війни великі поразки. Тепер усі ті критичні на адресу Сталіна місця викреслено. Західні коментатори звертають з цього приводу увагу, як трудно писати в Совєтах наукові твори, які мусять бути достосовувані до кожночасної партійної лінії.

В ТОРОНТІ ВІДБУЛАСЯ МОГУТНЯ МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ ЄДНОСТИ І ПОМІСНОСТИ УКЦЕРКВИ

Торонто (В. Маркусь). — Слова із „Пісні Мазепи": „...А за віру хоч умріте, і вольностей бороніте!", що її в неділю 27 червня на Всеканадійській Виставовій Площі в Торонті бравурно проспівали злучені хори СУМ „Прометей" і „Діброва", стали головним моттом усього святкування.

Торонтонська релігійно-національна маніфестація під кличем „В Патріярхаті єдність Церкви і народу!" мала бути первісно завершенням зустрічей Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого на Канадійській Землі, а також поклоном священства і мирян всьому нашому єпископатові, який мав перед тим відбути сесії V Архиєпископського Синоду. Але 28 травня не прибув до Канади, як було передбачено, наш Первоієрарх, бо його не пустили Ватиканські адміністратори. З тих же причин не міг відбутися заповіджений на 21-25 червня Синод української ієрархії.

Маніфестація в Торонті проходила під знаком вимушеної відсутности Первоієрарха. На естраді, де відбувалася Архиєрейська Літургія, стояв порожній первоієрарший трон. Так само побіді, коли понад тисяча зорганізованої молоді дефілювали перед трибуною, на якій виднів великий портрет Кир Йосифа, а перед ним стояв знов же порожній трон, відчувалося, що це є глибоко драматична хвилина. Первоієрарх бажав відвідати своїх вірних, його вірні бажали з ним зустрінутися, але чиясь бюрократично воля брутально і непо-Божому перешкодила цій так бажаній зустрічі. Не залишилося нічого іншого для близько п'ятнадцять тисяч учасників цієї маніфестації, як із зраненим серцем і зболілою сльозою ще раз заявити відданість своєму Голові Церкви, поновити вірність своїй прадідній Українській Католицькій Церкві.

Була це справді маніфестація одности, рішучости, невгнутости. Якщо її голос і спрямування не дійдуть до свідомости і розуму Ватиканської Курії, то тим гірше для тієї установи.

Архиєрейська Літургія

За прекрасної літньої погоди і під яскравим сонцем розпочалися на Виставковій площі на березі Онтарійського озера релігійні врочистості Службою Божою. До неї стали три Владики Канади на чолі з Митрополитом Кир Максимом. Прибув з далекого Едмонтону послідовний прихильник та льояльний член Синоду Кир Ніль Саварин, і очевидно, співслужив місцевий Владика, твердий борець за помісні права нашої Церкви, господар цього свята, Кир Ісидор Борецький. Кир Андрій Роборецький із здоровельних причин не міг взяти участи. В останній хвилині організатори відмовили участи словацькому греко-католицькому єпископові Михайлові Руснакові, який нещодавно склав дуже нефортунну і кривдячу українців заяву в канадійській пресі саме з приводу наших церковних справ. Задовго українці Канади підтримували і носилися з такими нашими „приятелями", як єп. Руснак...

Літургія була чудова, відправлена українською мовою, при гарному співі дияконів та Свято-Покровського хору з Торонта. Проповідь виголосив Митрополит Максим Германюк, якого представив Кир Ісидор, згадуючи, що Митрополит недавно перебував у Римі у справах нашої Церкви.

Кир Максим нав'язав до празника Христа Чоловіколюбця, який є в центрі нашої віри і має стати осередком життя віруючих християн. Приклад Христа, що полюбив усіх людей, повинен присвічувати і нам у нашому ставленні до своїх співбратів по вірі та усіх людей.

Наша Церква переживає сьогодні важкі часи — говорив Митрополит. Її хочуть викоренити її вороги, але її також не розуміють ті, які мали б бути нашими приятелями. Її голова, Блаженніший Йосиф, сьогодні багато терпить задля цього незрозуміння наших прагнень і нашої волі мати свою помісну Церкву із власною обрядовою і духовою культурою. У зв'язку з цими труднощами він не міг прибути до нас. Але він далі продовжує діяти, щоб переконати тих, які нас не розуміють, що наші цілі є слушні і що нам належиться патріярхальний устрій. Митрополит Максим висловив надію, що вдасться усунути труднощі і ми зможемо користатися із належних нам прав синодального управління.

Многоліттєвіям для Святішого Отця, Верховного Архиєрея, присутніх Владик та українського народу закрито релігійну частину торжества. Коли хор співав могутнє „Сотвори Господи" для Блаженнішого Йосифа, на очах багатьох присутніх з'явилися сльози жалю і любови.

(Закінчення на стор 6-ій)

Схвалено проєкт нового статуту КУК

Вінніпеґ (КУК) — На засіданні 29 червня ц. р. Президія КУК приняла до відома проєкт змін статуту КУК, випрацьований Статутовою Комісією під головуванням І. Ю. Карасевича. Згідно з вимогами чартеру КУК цей проєкт переслано до відома всіх Складових Організацій з проханням подати їх завваги до пропонованих змін найпізніше до 8 вересня ц. р. Завваги одержані від Складових Організацій до тої дати будуть взяті Статутовою Комісією під увагу, після чого справлений проєкт змін статуту КУК буде предложений 10-му Конґресові КУК в жовтні ц. р. для остаточного одобрення.

Відбудеться перший Фестиваль провінції Саскачевану в Канаді

Канора, Саскачеван. — Заходами організованої української громади в м. Канорі в днях 11-12 липня ц. р. відбудеться там перший Український Фестиваль провінції Саскачевану. У неділю 11-го липня будуть відправлені Служби Божі в українських церквах о 9:30, після того — обід для гостей у парохіяльних будинках. О 2-й г. відбудеться офіційне відкриття Фестивалю, в якому візьме участь заступник губернатора Саскачевану д-р Степан Воробець та представника провінційного уряду. До вечора і наступного дня учасники зможуть оглядати велику Українську Виставку мистецтва, друків, народних ужиткових виробів, Виставку квітів, Показ народного й історичного одягу, Виставку давніх речей українських поселенців-піонерів та ін. По вечері в неділю о 7:30 відбудеться український концерт з виступами хорів з Канори, Йорктону, Саскатуну, Кесмаку, будуть виведені „Вечорниці" П. Ніщинського. Наступного дня концерт буде повторений, із значно поширенішою програмою, зокрема відбудеться „Контест української весільної музики".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проти цензури

Рішення Найвищого Суду, прийняте більшістю 6-ох його членів проти 3-ох, яке в практиці дозволило „Ню Йорк Таймсові" й іншим американським часописам відновити й продовжувати друк тайних документів Пентагону, здобутих без відома і згоди властей, це безумовно великий успіх того щоденника. І це водночас без сумніву прикра для Уряду невдача.

Правний заступник „Н. Й. Таймсу", професор права в Єйльському університеті, Алексасндер М. Бікел, покликавшись на Перший Додаток до Конституції про свободу слова і друку, звертав увагу головно на два моменти: що без прецеденту в історії американської преси є заборона Урядом будь-що друкувати і що в даному випадку Уряд не доказав, що оприлюднення документів дійсно загрозить державній безпеці. Помилка генерального прокуратора Джана Мічелла була в тому, що він звернувся до судів, щоб вони заборонили „Н. Й. Таймсові" продовжувати друк отих документів, замість подати до суду ту газету за спричинення шкоди державній безпеці. Суд визнав за слушний аргумент „Н. Й. Таймсу", що документи, які стосуються давнього часу, від 1948 до 1968 рр., мають вже історичний характер і їх оприлюднення може бути клопітливе для окремих осіб, але вже не погрожує шкодою державі та її безпеці.

Судді Б. Р. Вайт і П. Стюарт, які голосували у користь „Н. Й. Таймсу", підкреслили, що рішення Найвищого Суду „не закликає ані не запрошує друкувати (ті документи) далі і не звільняє газети від відповідальности за злочин, якщо вона його зробить". І сам „Н. Й. Таймс" признає, що свобода слова не дозволяє друкувати „все і в усіх обставинах".

Рішення Найвищого Суду повинно спонукати Уряд не продукувати непотрібних нікому маси урядових документів, — бути обережнішим у клясифікуванні їх „тайними" і тісніше співпрацювати з пресою. Те рішення Найвищого Суду не заохочує пресу друкувати „все і завжди", але звертається проти будь-якої пресової цензури збоку Уряду та підкреслює відповідальність преси в оприлюднюванні будь - якого матеріялу.

Історичне значення того рішення Найвищого Суду у тому, що воно боронить принцип свободи слова, свободи друку, розміри якої можуть і повинні визначувати тільки самі люди із світу преси, видавці і редактори, а не уряд. „Без поінформованої і вільної преси не може бути тямущого народу" — заявив один із членів Найвищого Суду у мотивації свого становища і ця правда є суворим засудженням комуністичної системи, яка засекречує правду та не визнає засади, що „нарід має право знати".

Значення того рішення Найвищого Суду куди глибше, ані ж справа акуратно тих документів. Вони стосуються однієї події — В'єтнамської війни і з недалеким уже закінченням тієї війни зацікавленими нею будуть вже тільки історики та воєнні аналітики. Навіть під час В'єтнамської війни шум довкола тих документів ущухне, оприлюднення тих документів перестане бути сенсацією. Але залишиться, як прецедент на майбутнє, рішення, що Уряд має право притягати до судової відповідальности за порушення законодавства, що береже військові тайни, як ось Акт про шпигунство з 1917 р., але не має права ані диктувати пресі, що вона повинна друкувати, ані забороняти пресі друкувати речі, які Урядові не приємні. Рішення Найвищого Суду пригадало ще раз, що в ЗСА не існує окремого пресового закону, бо єдиним законом є свобода преси і право скаржити пресу за шкоду, яку нанесе окремій людині чи безпеці держави. І тоді тільки суд рішає, чи дійсно нанесено шкоду і по чиєму боці правда.

Очевидно, коли б склад Найвищого Суду був більш консервативний, то й рішення з минулої середи було б, може, всестороннїше. Але й три члени Найвищого Суду, які голосували „проти", між ними його голова Воррен Бирґер, ні на йоту не відхилялись від принципу свободи преси. Вони пригадали тільки в більшій мірі, що та свобода не дозволяє крикнути в затемненій, глядачами заповненій театральній залі „горить!" Ніякий відповідальний видавець ані журналіст так не уявляє свободи слова і друку. Але кожний із них боронить принципу тієї свободи і тому радіє тим рішенням Найвищого Суду.

КІНЕЦЬ ВІЙНИ НА ОВИДІ

Коли пригадати, що ще за урядування президента Линдона Б. Джансона він сам і члени його уряду нераз говорили про „проблиски світла на кінці тунелю" і породжували надії на близький кінець війни іншими подібними оптимістичними метафорами, то й оптимістичні заяви в цій справі з останніх днів можна б сприймати дуже скептично. А втім, в ситуації довкола В'єтнамської війни настали таки поважні зміни, такі, які виправдують реальні сподівання, що ця насправді вже 10-тирічна війна добігає до кінця.

Передусім — всупереч штучній кампанії противників Уряду президента Ніксона, що не можна вірити йому, як не можна було вірити трьом попереднім президентам, фактом є, що Ніксон докладно виконує плян поступневе вікликування з В'єтнаму американських військ. Коли ще літом 1969 року, отож тому два роки, було у В'єтнамі 534.000 американських військовиків, то в цьому місяці ця цифра впала до 236.000, отже зменшилась на майже 300.000. До 31 серпня ц.р. те число зменшиться на дальших 28.000 і при тому темпі відкликування військ — в половині наступного року не залишиться там уже взагалі ніяких бойових, панцерних та змоторизованих піхотних військ. З чотирьох воєнних округ у Південному В'єтнамі — дві перейшли вже зовсім в руки південно-в'єтнамських військ, між ними й цілий обшир дельти ріки Меконг. Ці цифри і факти такі промовисті, що Сенат відкинув внесок на визначення остаточного терміну відкликання військ з В'єтнаму до кінця цього року, а Палата Репрезентантів відкинула прийнятий Сенатом подібний внесок щодо відкликання військ до 9-ох місяців, з передумовою, що будуть звільнені американські воєнні полонені. Конгрес вважає, що не слід перешкоджувати Президентові виконувати його власний плян — ясно націлений на „відтягнення" Америки із злощасної В'єтнамської війни.

Друга поважна зміна радше психологічного характеру. Усім противоєнним колам, лібералам, пацифістам і всім „голубам", які підшиваються під їх прапори, вдалося створити атмосферу, в якій вже й „яструби", себто прихильники продовжування війни до її успішного закінчення, прийшли до переконання, що треба її таки можливо найшвидше закінчити. Багатьох щирих прихильників політики президентів Кеннеді, Джансона і Ніксона переконують аргументи, що коли південні в'єтнамці вже дотепер не набрались сили, щоб оборонитись проти агресивних затій Північного В'єтнаму й домороcлого В'єтконгу, то безнадійними будуть і дальші зусилля „в'єтнамізаційної" політики. Американський амбасадор в Південному В'єтнамі Елсворт Банкер є оптимістом: в обширному інтерв'ю, що його проголосив „ЮС Нюз енд Ворльд Ріпорт" з 5 липня ц.р., Банкер указує, що Південний В'єтнам має вже не тільки сильну й здисципліновану півмільйонову армію, але й два мільйони цивільних осіб, які перейшли військовий вишкіл та зорганізовані в протикомуністичних формаціях, — що підпільний комуністичний апарат майже цілком винищений і що 90 відсотків краю втішається ладом і спокоєм під контролею державної адміністрації. Амбасадор Банкер признає помилку Америки, що вона повела „в'єтнамізаційну" політику пізно, і він не вірить, щоб комуністи погодились на мирові переговори з будь-яким протикомуністичним урядом Південного В'єтнаму та щоб вони відмовились від своєї цілі — підкорити собі Південний В'єтнам. Банкер уважає також, що Америка повинна продовжувати процес військового, політичного й економічного скріплювання Південного В'єтнаму ще найменше у 1972 році, отож не передбачує надто швидкого закінчення тамошньої війни.

А втім, може власне зріст сили Південного В'єтнаму і величезні власні втрати спонукали комуністів до зголошення на 119-му засіданні Паризької так званої „мирової" конференції про В'єтнам, у четвер 1 липня ц.р. пропозицій, які таки відхиляються своїм тоном і змістом від їх попередніх ультиматумів. Правда, вони вимагають знову відкликання всіх без решти американських військ до кінця цього року й до припинення підтримки для режиму Нгуєна Ван Тіє і вони не хочуть сказати, що станеться з північно-в'єтнамською армією, яка перебуває в Південному В'єтнамі, вважаючи, що це „внутрішня справа" в'єтнамців. Але вони конкретно заявляють готовість звільнити ще в цьому році всіх американських полонених та говорять про „гарантії", що після відходу американського війська і зміни південно-в'єтнамського уряду не буде там „пімсти" на учасниках і прихильниках теперішнього режиму і говорять про „міжнародну контролю" та про дальшу політичну й економічну співпрацю ЗСА й Південного В'єтнаму, ніби демократичного і невтрального.

Все це може бути тільки старим вином у нових міхах. Все це можуть бути тільки фрази для замилення очей та обіцянки, що їх комуністи, за старим своїм звичаєм, не дотримають. Але американський Уряд, рішившись все одно на закінчення своєї участи у В'єтнамській війні, не може з місця відкинути тієї нової пропозиції. Тому треба сподіватися, що американська делегація одверто на засіданнях Паризької конференції та довірочно закулісовими контактами буде старатися дістати ближче з'ясування різних туманних точок тієї пропозиції. Не треба виключати можливости, що після витрати двох років на цілком безплідні засідання у Парижі, прийде тепер до ділових торгів, явних і засекречених. Не можна згори виключити, що комуністи прийшли до висновку, що тепер існують для них кращі шанси закінчити В'єтнамську війну, ані ж вони будуть за рік-два, і що тому підуть на компромісові поступки. Лідер демократичної більшости в Сенаті, Майк Менсфілд, висловив признання за „ініціятиву", яку повів президент Ніксон в справі замирення у В'єтнамі, а лідер республіканців в Палаті Репрезентантів Джералд Форд заявив, що „північні в'єтнамці наближуються до сприйнятливих для нас умов". Коли б дійсно вдалося викувати плятформу замирення у В'єтнамі, то це була б подія великої історичної ваги в міжнародному і внутрішньо-американському розумінні. (ік)

Панас Феденко

„СУСПІЛЬНЕ ЛИХО" В СССР — АЛЬКОГОЛІЗМ

Мюнхен. — На недавньому 24-му з'їзді компартії в Москві секретар партії Брежнєв нарікав на поширення алькоголізму в СССР. Він назвав алькоголізм „антиподом комунізму".

Відомо, що, згідно з програмою партії, в СССР уже створено „соціялізм" і тепер там „будується комунізм", де кожний буде працювати згідно із своїми здібностями, а одержить всякі предмети для ужитку „згідно з потребами"...

Однак, одночасно з „будівництвом комунізму", в СССР росте його ворог („антипод") — алькоголізм. Ударив „у великий дзвін" на сполох один совєтський соціолог — Борис Левин. Він назвав алькоголізм „суспільним лихом" і подав факти про поширення цього лиха. („Литературная Газета", 11. 3. 1970). Він писав: „У теперішній час, як рівняти з 1940 роком, продукція спирту збільшилася втроє, вина — вдесятеро, пива — втроє. Продаж алькогольних напитків від р. 1940 збільшився в 3,5 рази, хоч людність СССР зросла тільки на 20%.

Б. Левин відкинув твердження партійної пропаганди, мовляв, в СССР „алькоголізм зустрічається все рідше". Навпаки: совєтська статистика показує поширення алькоголізму, а через те шириться злочинність. Б. Левин дослідив в одній російській області зв'язок злочинства з алькоголізмом: 100% убивств там сталися під впливом алькоголю, 72.6% — тяжких покалічень, 53% — грабунків і т. д. Автор ствердив, що пропорція цих та інших злочинів, доконаних в нетверезому стані, приблизно однакова і в інших провінціях СССР.

Хоч алькоголіки в СССР є в різних професіях, але Левин стверджує, що половина алькоголіків належить до найнижче оплачених робітників (місячний заробіток до 80 рублів). Четвертина досліджених алькоголіків — це особи, що мають місячну платню від 81 до 100 рублів.

Б. Левин робить висновок: 60 відсотків алькоголіків — це „робітники мало кваліфіковані або зовсім без кваліфікації" (чорнороби). Ці убого оплачувані люди не йдуть до ресторанів чи до каварень: більшість їх напивається дома. Однак 40% п'яниць „п'ють на вулиці або в під'їздах домів". Більшість тих пияків, що напиваються дома, іде з дому на вулицю, учиняє бешкети. Ясна річ: в тісноті, в якій живуть робітники в СССР, вони не мають охоти сидіти дома, навіть п'ють горілку на вулиці.

Левин пише, що в СССР напиваються теж виховниці в дитячих притулках, учителі й учительки в школах, професори у вищих школах, в лічницях — „психіятри, терапевти й хірурги", в крамницях — товарознавці, продавці, книговоди. Б. Левин не посмів назвати справжньої причини алькоголізму в СССР — злиднів, у яких живуть народні маси цієї імперії. За головну причину пиянства він вважає „звичаї і традиції", котрі були створені ще за царського режиму... Він радить створити для людности „сферу культурного дозвілля"... Спитаємо: а що робили ватажки партії протягом 50 років, що хвалилися виховати „нову совєтську людину"?

Минув рік після опублікування статті Б. Левина, але „суспільне лихо" — алькоголізм в СССР не тільки не зникло, а ще поширилось. В московських „Ізвєстіях" (18. 5. 1971 р.) пише А. Чемонин ось як: „П'ють безмежно, повсюди, п'ють шклянками, напиваються до омерзіння, до свинства, та ще в такому вигляді йдуть на вулицю, в публічні місця, навіть на роботу".

Цей самий автор описав поширення пиянства в одній російській області в 1970 році („Ізвєстія", ч. 301). На його статтю прийшло більше 200 дописів, солідарних з автором. Загальний тон дописів зазначає Чемонин:

„З пиянством покищо ще немає справжньої боротьби". Він подає факти, чому немає боротьби проти пиянства — „антиподу комунізму". Продаж алькогольних напоїв дає великі доходи комуністичному урядові:

„Безсилі слова, коли торговельний товарооборот увесь час зв'язують головно надією на скору реалізацію „градусів" (алькогольних товарів). В „Правді" (Москва, 17. 5. 1971) є лист групи громадян Владивостока. Вони протестують, що на їх вулиці зранку до ночі продають і п'ють горілку:

„Ми й наші діти живемо між п'яницями". Авторки допису зверталися до начальства і до продавців горілки і одержали відповідь: „У нас плян товарообороту". Ясно: поширення алькоголізму належить до „господарського пляну" комуністичного уряду...

П. Чернущенко, що в „Правді" цитує допис із

(Закінчення на стор. 5-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

УШКОДЖЕННЯ ГОЛОВИ

Різні потовчення, удари, нещасливі випадки тощо трапляються, мабуть, влітку частіше, тому видається доцільним порушити цю важливу тему якраз тепер, хоч про неї читачі питали вже давніше.

Звісно, що серйозне ушкодження голови вимагає лише кваліфікованої і швидкої лікарської допомоги, і у таких випадках справа дуже ясна та очевидна. Все ж бувають потовчення чи удари в голову, які на перший погляд виглядають „невинними", і щойно згодом — за кілька годин або й днів — починають давати поважні симптоми.

При усяких ударах чи потовченнях можуть бути пошкоджені ніс, вухо, око, розрізана шкіра і т. д., і вони, сказати б, очевидні. Але коли череп не ушкоджений або не зломаний, тоді, фактично, не видно основного: можливого ушкодження мозку. А такі ушкодження дуже часті. Вони можуть бути у формі легкого струсу мозку, але й можуть бути поважніші із трісненням мозкової тканини. Одне із найчастіших пошкоджень — це тріснення мозкової судини на поверхні мозку із виливом крови під черепом. Такий вилив крови, якщо він більший і наглий, зробить людину поважно хворою зразу ж, але коли трісла мала судина, тоді симптоми ушкодження мозку прийдуть значно пізніше. Механіка симптомів такого ушкодження така: вилив крови із судини збирається у певному місці під мозковою оболонкою і тим творить між м'якою і твердою оболонками наче б кров'яний міхурець. Оскільки кров виливається під більшим тиском, як тиск між оболонками мозку, такий кров'яний міхур починає натискати на поверхню мозку. Якщо це відбувається в околиці якогось мозкового центру, тоді, звичайно, появляються не лише загальні симптоми ушкодженого мозку, але й додаткові, як, напр., втрата зору, параліч якоїсь кінцівки тощо. Вилив крови може також відбуватись у середині самого мозку, і тоді симптоми ще більше драматичні.

Можливості ушкодження мозку — численні, і їх важко усіх обговорити. Основне — це розпізнати, коли справді може бути ушкодження мозку, а вслід за цим шукати негайно лікарської допомоги.

Звертаємо увагу на ще один важливий фактор: для ушкодження мозку не потрібно обов'язково важкої катастрофи або розбитого черепа. Іноді звичайний удар палицею, важким м'ячем, каменем, упадок зі сходів чи на камінь, удар голови об дерево і т. д. може дати вилив крови у мозку або щонайменше добрий струс мозку.

Як розпізнати ушкодження мозку? Ми пропонували б, щоб подані тут поради та вияснення родичі, керівники молодечих таборів, спортові інструктори, вчителі і т. д., просто вирізали і тримали, як інформацію у випадках потреби.

При будь-якому ушкодженні голови є десять основних правил. Обсерґуйте ушкоджену людину і негайно шукайте лікарської допомоги, якщо запримітите будь - який симптом із наступних десяти:

1. Якщо людина має запаморочення, помітне фізичне пригнічення або посилений неспокій. У випадку сну або ночі — будіть таку людину кожних 2-4 години, щоб упевнитись, що вона швидко будиться та швидко орієнтується у довкіллі.

2. Якщо ушкоджена людина має нудоту, а особливо блювання.

3. Якщо появляються зміни у диханні — трудність у диханні або синяве забарвлення шкіри. При блідості шкіри — синявість видно на нігтях рук і ніг.

4. Якщо ушкоджений починає подвійно бачити довколишні об'єкти або „бачить через „туман". Якщо зіниці очей неоднаково розширені.

5. Якщо є трудність у руховій або координації рук чи ніг; якщо хід нестійкий або поза тіла нерівна при стоянні.

6. Якщо появляється кров або рідина з вуха.

7. Якщо помічається трудність у вимовлюванні слів чи в розмові.

8. Якщо є постійний біль голови. Не давайте ушкодженому ліків для „заспокоєння нервів" або ліків проти болю аж поки не порадитеся лікаря.

9. Якщо появляються судороги рук, ніг чи цілого тіла, а навіть окремі корчі („сіпання") окремих м'язів чи кінцівок.

10. Якщо є втрата притомности або втрата орієнтації.

Будь - який із згаданих симптомів, коли б він не появився — коротко після ушкодження голови або й згодом, за день-два, мусить бути перевірений лікарем.

НАША ПОШТА

ВП. А. М., Філядельфія. Обіцяли ми Вам та й іншим, але маємо лише дві руки. Просимо вибачення. Брошура з дієтами готується, і вона появиться за кілька місяців, мабуть, восени. Вона матиме докладно поданих біля 30-35 дієт, які стосуються різновидних недуг, і буде добрим додатком до нашого „Лікарського Довідника". Щоб прискорити справу, на жаль, ми її видамо лише фотодруком. Дамо оголошення.

ВП. В. З., Рочестер. Дякуємо за теплого листа. Справа аритмії серця — дуже важлива, і про неї вже ми маємо чимало запитів. Незабаром про це буде стаття. Чи курення тютюну може спровокувати розлад ритміки серця? Звичайно, що може. А поки буде стаття — киньте курити...

Степан Чорній

ЛЕСЯ УКРАЇНКА — ДРАМАТУРГ-НОВАТОР

(1)

„Жаль мене гризе за український театр"
Л. Українка

Український театр корифеїв 80-их та початку 90-их рр. XIX ст. був виключно театром етнографічно-побутовим. У той час він користувався великим успіхом саме завдяки своїй етнографічно-побутовій формі, що відповідала настроям українського суспільства під впливом народницького руху 60-их та 70-их років. Одначе вже з половини 90-х років народницька ідеологія почала занікати чи радше переростати в реалістично-матеріялістичну, а разом з тим змінився і смак театрального глядача. Український етнографічно-побутовий театр хоч і пишався такими велетнями сценічного мистецтва, як М. Кропивницький, Карпенко-Карий, М. Садовський, М. Заньковецька, П. Саксаганський, Затиркевич-Карпинська, Л. Ліницька, але для вибагливого глядача „втратив характер сучасного театру, в якому б можна було почути нове слово театрального мистецтва"[1]). Проте, ні театр, ні драматургія, як твердить Д. Антонович, не могли „угнатися за духом часу, і не в їхніх силах було кидатися служити новим богам, та і не пасувало б це до їхньої гідности діячів театру, діло яких вже належало до історії. Ні, драматурги, що зростали і виплекали свій письменникий хист в добі народницького напряму, не годні були потрапляти за новими ідеями і модними течіями"[2]).

На грані XIX-XX сторіч все частіше появлялися в пресі голоси незадоволення українським театром[3]).

Кампанію проти українського театру повела редакція часопису „Українська хата", вимагаючи від театру нової психологічно - символічної драми.

В Західній Европі (в Скандинавії) по-новому заговорив модерний психологічний репертуар Ібсена, що швидко опанував західньо-европейські сцени, символічна драматургія Метерлінка та соціяльні п'єси Верґарена.

Полеміка, яка кипіла довкруги театру, спонукала творчі сили українського інтелекту створити нові форми українського театру. Виникла гостра потреба створення нового репертуару, нової модерної драматургії.

Творцями нової української драматургії, а тим самим і зародження модерного театру в Україні були славні письменники — Леся Українка, О. Олесь та В. Винниченко.

Серед них Леся Українка була найстарша. Її драматичні твори і театральні ідеї були відображенням високого рівня розвитку модерного світового театру, свідченням потенціяльних спроможностей українського театрального мистецтва.

Леся Українка була добре ознайомлена з драматургією Софокла, Шекспіра, Ібсена, Гауптмана, Виспянського, Андреєва, Чехова та ін.

Велику увагу звертала Леся на акторську гру. Вона захоплювалася тонким артистичним виконанням і простотою італійської драматичної артистки Тіни ді Лоренцо, хоч вона й грала „дуже обридливу всім річ, драму „Даму з камеліями"[4]), і дуже була незадоволена грою Муне-Сюллі в ролі Отелло, бо він „деклябував Отелло в той час, як сьому маврові було зовсім не до деклямації"[5]).

Дивилась Леся також Баґрова в ролі царя Федора в однойменній трагедії О. Толстого. Ні Баґров у виконанні царя Федора, ні сама трагедія О. Толстого не сподобались Л. Українці: „Баґров зробив з Федора такого вже слабоумного, що йому одна дорога — в Творки, а не в драму. Врешті, й сама п'єса мені не сподобалась, старомодна і важка, і якось нічим не вражає"[6]).

Леся Українка була дуже вимоглива до репертуару театру. В листі до О. Кобилянської 1 4грудня 1900 р. вона писала:

„Питаєте, чи буваю часто в театрі, отже ні, дуже рідко. Трупа „консолідована", дуже порядна, але репертуар мало мене загоджує. Якось була на новій драмі Кропивницького „Зайдиголова" та й дуже лиха вернулася з того. Шкода було мені Заньковецької, що марнує свій талан на таких речах. Не хочу описувати сеї штуки, бо справді не варт. Жаль мене гризе за український театр"[7]).

Неґативно й різко висловлювалася Л. Українка про п'єсу Льва Толстого „Плоди просвещенія", а також не сподобалася їй трагедія О. Толстого „Іван Грозний"[8]).

Леся Українка ставилася стримано до драматургії Старицького, Кропивницького та Карпенка-Карого. Ідучи з духом часу, вона розуміла, що український театр і драматургія мають стати на новий шлях розвитку; Леся розуміла, що вона повинна шукати іншої дороги в драматургії. Мабуть тому вона відмовилася писати драматичний етюд разом з Михайлом Старицьким, пояснюючи це тим, що тяжко їй буде співпрацювати з людиною іншого літературного покоління:

„Так, наприклад, я сьогодні дуже зручно викрутила свого чуба з рук Старицького, котрий хотів мене залучить до писання драматичного етюда у співпраці з ним. Мушу признатись, що і перспектива писати на задану тему (у Старицького вже уложений план) і в спілці з людиною зовсім іншого літературного покоління і не схожих з моїми літературних прийомів — мені не зовсім була мила"[9]).

Іронічно висловлювалась Леся Українка про „Вій", „Пропащу грамоту" і все „чортовиння"[10]). Вона була за рішуче оновлення репертуару, старалась своїми драматичними творами вивести українську драматургію і театр у широкий світ. Тому у своїх власних драматичних творах Л. Українка шукає нових засобів і шляхів.

Перший драматичний твір „Блакитна троянда" (1896) Л. Українка написала у психологічному пляні. У цьому єдиному драматичному прозовому, хоч і не досконалому, творі вона вводить нас у світ нових героїв, у яких відчувається інший спосіб мислення, нові відтінки почуттів, переживання і душевні тортури. Тема твору — спадкове божевілля, глибока любов і смерть героїні — перекликаються з творами Гауптмана та Ібсена.

Леся Українка дуже хотіла побачити „Блакитну троянду" на сцені і дуже зраділа, коли довідалася, що М Заньковецька збирається грати ролю Люби — героїні твору. З цього приводу вона писала матері 18 лютого 1898 р.:

"...Якщо у неї, може, і не все гарно вийде, то все таки темпераммент, настрій голос, фігура, обличчя будуть відповідні ролі. Кращо за неї української артистки я не знаю, і коли у Заньковецької Люба не вийде добре, то значить, їй (Любі, а не Заньковецькій) треба ждати слушного часу, або й зовсім загинути для української сцени"[11]).

1) Д. Антонович: „Триста років українського театру", Прага, 1925, стор. 192.
2) Там же, стор. 193.
3) Див. статтю С. Петлюри „Уваги про завдання українського театру" — передмова до п'єси Чирікова „Євреї", Київ, 1907.
4) Ольга Косач-Кривинюк: „Леся Українка. Хронологія життя і творчости", УВАН, Ню Йорк, 1970, стор. 519.
5) Леся Українка: Твори в п'яти томах, том V, Держвидав. худ. л-ри, Київ, 1956, стор. 290.
6) Там же, стор. 290.
7) О. Косач-Кривинюк: „Леся Українка. Хронологія життя і творчости", стор. 519.
8) Український драматичний театр, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії, том I, Наукова думка, Київ, 1967, ст. 336.
9) Леся Українка: Твори в п'яти томах, Том V, Держвидав худ. л-ри, Київ, 1956, стор. 289.
10) О. Косач - Кривинюк: „Леся Українка. Хронологія життя і творчости", УВАН, Ню Йорк, 1970, стор. 416.
11) О. Косач-Кривинюк „Леся Українка. Хронологія життя і творчости". УВАН, Ню Йорк, 1970, стор. 430.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 24-го ДО 28-го ТРАВНЯ 1971 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(6)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА ПЕТРА ПУЦИЛА

В 1970 РОЦІ ПОМЕРЛИ ЧЛЕНИ В ТАКИХ СТЕЙТАХ:

	число	сума забезпечення	число	сума забезпечення	число	сума забезпечення
З.С.А.:						
ARIZONA	1	$ 500.00	—	—	1	$ 500.00
CALIFORNIA	1	1,000.00	—	—	1	1,000.00
CONNECTICUT	36	23,218.00	—	—	36	23,218.00
DELAWARE	1	500.00	—	—	1	500.00
DISTRICT OF COLUMBIA	1	500.00	—	—	1	500.00
FLORIDA	1	500.00	—	—	1	500.00
ILLINOIS	80	56,287.00	1	500.00	81	56,787.00
INDIANA	2	1,500.00	1	500.00	3	2,000.00
MARYLAND	5	4,000.00	1	500.00	6	4,500.00
MASSACHUSETTS	12	9,000.00	—	—	12	9,000.00
MICHIGAN	40	27,750.00	1	250.00	41	28,000.00
MINNESOTA	7	4,500.00	—	—	7	4,500.00
MISSOURI	3	2,500.00	1	1,000.00	4	3,500.00
NEBRASKA	1	500.00	—	—	1	500.00
NEW JERSEY	125	98,254.55	2	1,400.00	127	99,654.55
NEW YORK	198	146,783.49	2	1,250.00	200	148,033.49
OHIO	61	50,750.00	1	1,000.00	62	51,750.00
PENNSYLVANIA	201	161,695.85	6	3,392.00	207	165,087.85
RHODE ISLAND	22	18,350.00	—	—	22	18,350.00
WEST VIRGINIA	3	2,000.00	—	—	3	2,000.00
WISCONSIN	3	2,000.00	—	—	3	2,000.00
TOTAL U.S.	804	$612,088.89	16	$9,792.00	820	$621,880.89
КАНАДА:						
MANITOBA	5	$ 3,500.00	—	—	3	3,500.00
ONTARIO	30	24,500.00	—	—	30	24,500.00
QUEBEC	13	5,700.00	—	—	13	5,700.00
SASKATCHEWAN	1	2,000.00	—	—	1	2,000.00
TOTAL CANADA	49	$35,700.00	—	—	49	$35,700.00
TOTAL	853	$647,788.89	16	$9,792.00	869	$657,580.89

INCOME & DISBURSEMENTS ON PROPERTY IN KERHONKSON, N.Y. FOR 1970

	INCOME – DEPOSITS	DISBURSEMENTS
January	12113.37	19627.04
February	9892.90	14936.23
March	6976.59	12429.55
April	24961.92	13899 24
May	12763.77	17133.80
June	26582.50	24985.29
July	84654.13	69735.30
August	88179.77	61003 10
September	61674.72	77749 62
October	14430.84	22804.27
November	11347.75	21321 29
December	24132.45	16581 94
	377710.71	372206.67

INCOME	
Room & food	231862.60
Gift Shop	30685.13
Bar	59967.57
Snack Bar	15319.74
Miscellaneous	6820.98
	344656.02
tax collected	11899.75
Total income	356555.77
Refunds	385.51
Check recovery	769.43
	357710.71
UNA loan	20000.00
	377710.71

DISBURSEMENTS

	Total	Capital Impr.	Furn. &Eq.	Hotel Exp.
food	63192 98			63192.98
bar	25648.67			25648.67
Snack bar	9503.11			9503.11
Gift Shop	22458.31			22458.31
Kitchen &Din	4481 07			4481.07
Housekeeping	15237 58			15237.58
Wages(net)	79906 55			79906.55
Tax on Wages	29051 99			29051.99
Electric, Gas,fuel	17659 09			17659.09
Maintenance Rep.	12185 69			12185.69
Exchange account	893 96			893.96
Real Est. Tax	15148 17			15148.17
Insurance Exp.	13253 90			13253.90
Transportation	3252.34			3252.34
Telephone	2036.86			2036.86
Office Supplies	2375.46			2375.46
Legal Exp.	1026.50			1026.50
Refund	2430.65			2430.65
Entertainment	9122 43			9122.43
Advertising	566 72			566.72
Bank Charges	6 46			6.46
Hospital Sick plan	1515.48			1515.48
Sales Tax	11903.62			11903.62
Capital Improvement	17143.01	17143.01		
Furniture & Equip.	12206.07		12206.07	
TOTAL:	372206 67	17143,01	12206,07	342857.59

Balance 31 December '69	18935.76
Petty Cash on hand	2000.00
Cancelled check#9922	20.00
Income for 1970	377710.71
TOTAL	398666.47
Disbursements for 1970	372206.67
Balance for December '70	26459.80

Bank Balance Dec. 1970	
Ellenville Nat'l Bk	16732.18
Kingston Trust Co.	7727.62
Total:	24459.80
Petty Cash	2000.00
Balance Dec. 31, 1970	26459.80

Capital Improvement	17143.01
Furniture & Equip.	12206.07
Total:	29349.08
Hotel Expenses	342857.59
Total Disbursements	372206.67
Total Income	377710.71
Less Hotel Expenses	342857.59
Balance	34853.12
Less UNAloan	20000.00
Balnce to profit	14853.12
Total Income	377710.71
Total Expenses	372206.67
Balance	5504.04

1970 INCOME AND DISBURSEMENTS ON PROPERTY 77-79-81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, N.J.

INCOME:	
Rent from Ukrainian National Ass'n	$12,000.00
Rent from "SVOBODA"	12,000.00
TOTAL INCOME:	$24,000.00
DISBURSEMENTS:	
Real Estate Taxes	$ 9,520.38
Oil	1,662.04
Maintenance	1,080.00
Gas and Electric	960.75
Window Cleaning	428.58
Glass	403.25
Fire Extinguisher	264.20
Towel Service	165.09
Water and Sewer Charges	122.37
Plumbing	121.11
Exterminating	91.04
Electrical Repairs	77.25
TOTAL DISBURSEMENTS	$14,838.06
INCOME	$24,000.00
DISBURSEMENTS	-14,838.06
BALANCE TO PROFIT	$ 9,161.94

НЕЗАПЛАЧЕНІ РАХУНКИ НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1970 Р.

Відділ	Сума	Відділ	Сума
8	$ 1,295.04	360	357.36
33	445.26	362	368.90
40	39.69	367	1,315.75
50	312.26	376	44.40
53	588.35	390	109.54
69	291.42	395	383.68
71	671.46	397	3,034.45
85	181.23	399	969.74
106	1,396.56	402	473.24
114	1,844.72	419	136.88
115	213.76	421	86.98
116	424.72	425	296.86
130	562.27	427	1,298.37
131	2,109.96	431	283.82
133	1,015.27	434	1,960.21
136	289.39	435	90.35
139	561.34	436	300.41
141	16.89	446	140.65
147	1,602.14	447	226.57
165	452.22	448	384.75
172	298.64	454	597.69
176	366.03	459	65.60
181	66.33	460	1,016.84
202	22.59	461	570.05
222	631.95	463	281.98
236	1,244.66	468	1,540.72
239	403.98	470	23.42
247	213.91	471	2,231.35
251	759.21	473	1,402.43
257	1,673.61	489	244.68
274	310.56	491	56.51
275	178.60	492	577.38
291	481.08	493	11.43
317	1,000.00	494	55.88
328	884.36	502	286.07
334	406.18	503	639.75
335	61.03	504	138.04
340	1,807.56	505	197.36
345	654.11	Разом:	$ 47,972.81

СИРІТСЬКИЙ ФОНД — 31 ГРУДНЯ 1970 Р.

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савка Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Иосиф	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитка Василь	330	300.00
Дзюбан Іван	239	200.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Гориняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Їж Данько	379	150.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Карпатник Степан	158	350.00
Кріль Степан	218	100.00
Бринецька Марія	363	66.67
Ярошик Петро	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Лиляк Василь	204	150.00
Яжик Иосиф	68	124.75
Букатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	* 1	30.00
Томан Іван	* 7	25.00
Сенишин Петро	316	800.00
Малимін Андрій	98	252.00
Ковальчук Микола	90	120.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Біловус Василь	58	702.85
Глемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	163.34
Антошків Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Гроховальський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Тесляк Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Бойко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Подоляк Гелена	39	200.00
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.57
Гуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Гавдида Микола	330	150.00
Леховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гавриїл	194	200.00
Овада Іван	98	200.00
Романчак Анаст.	106	250.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Ціпорщин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	500.00
Пліпка Гаврило	87	500.00
Комоніцький Пав.	441	200.00
Охотка Дмитро	192	300.00
Каліш Іван	464	1,582.58
Пелех Іван	473	590.50
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Геня	20	60.67
Вітошинський Василь	220	250.00
Бадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Демченко Анна	432	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Пилат Констант.	234	700.00
Козар Іван	351	271.63
Шіляк Василь	323	250.00
Войтіхівський С.	432	500.00
Войтіхівський С.	432	370.00
Фусук Микола	392	550.00
Кузь Юрій	441	500.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Павлюс Михайло	219	400.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Степан	75	68.75
Тиркала Іван	300	531.21
Лисюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теод.	370	125.00
Бороха Дмитро	178	252.54
Вала Антін	473	300.00
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Маліса Степан	69	225.90
Ґереґа Микола	136	31.11
Демян Федор	345	500.00
Булоний Петро	364	190.00
Атаманець Вас.	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Левицька Меланя	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Марак Анна	169	252.26
Бульсак Юрій	43	200.00
Ганяк Микола	132	700.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Михайло	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Липка Василь	241	229.34
Цюник Юлія	321	254.67
Рура Іван	207	200.00
Альбрихт Конс.	206	200.00
Титар Володимир	385	2,000.00
Жорняк Іван	70	200.90
Коник Степан	381	66.68
Кравець Ігнатій	166	333.34
Ковальчук Петро	379	100.00
Пайташ Іван	461	300.00
Дух Анастазія	437	100.00
Спожарський Михайло	42	150.00
Луцьков Семен	287	300.00
Винарчик Мих.	335	250.00
Повзун Степан	460	500.00
Пліпка Єва	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Булило Михайло	221	750.00
Грабовський Ст.	143	500.00
Михайлишин Ів.	469	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Мош Степан	230	200.00
Кульчицький Ю.	432	500.00
Бойкевич Марія	217	50.00
Альдерман Патр.	257	500.00
Прінгел Б. Анна	72	500.00
Челядин Степан	363	1,000.00
Коваль Петро	361	500.00
Рій Михайло	211	400.00
Ґула Юрій Енд.	120	1,000.00
Спантлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Т. Михайло	230	200.00
Кізима Іван	75	500.00
Псюк Василь	103	86.29
Суряк Іван	456	250.00
Филіпс Иосиф	324	500.00
Шваряк Андрій	283	300.00
Качмар Марія	57	500.00
Савка Гелена	155	500.00
Мороз М. Маріян	281	500.00
Стеблинський Маланя	441	500.00
Лопушанський Михайло	274	500.00
Дуда Іван	204	500.00
Мек Дуґал Марія	292	250.00
Левкович Стефан	59	250.00
Павчак Юліян	158	500.00
Бондарівський Омелян	238	500.00
Коцюбка Катерина	229	100.00
Фурдин Анна	50	1,000.00
Кульчицька Галина	112	200.00
Шеліґа Іван	126	1,000.00
Гнатів Андрій	385	250.00
Федор Иосиф	308	692.25
Мазурик Олександер	170	500.00
Нафус Іван	127	500.00
Марків Микола	194	500.00
Вовк Дмитро	224	500.00
Дудлінг Гелина	155	500.00
Симоско Марія	482	100.00
Куземчак Марія	29	300.00
Куземчак Марія	29	250.00
Феценко Дмитро	31	500.00
Кобель Михайло	379	500.00
Блейк Дорота	150	500.00
Соневицька Стефанія	239	500.00
Петрів Осип	423	2,000.00
Голойда Михайло	472	302.83
Голойда Михайло	472	333.59
Павлишин Григорій	230	375.00
Вірт Іван	25	166.66
Нечесний Василь (Енд.)	275	500.00
Проців Іван	432	1,000.00
Дудас Иосиф	379	250.00
Дузік Франк	276	500.00
Вурак Григорій	345	500.00
Газдун Текля	184	226.33
Шах Мирослав	469	500.00
Янчишин Іван	174	1,000.00
Пилипишин Стефан	39	250.00
Донцов Теодора	114	250.00
Климович Олександер	432	333.34
Капусняк Ольга	341	500.00
Павлушок Григорій	120	1,000.00
Бойко Петро	114	1,000.00
Кукта Анна	125	1,000.00
Віляк Маркіян	391	2,000.00
Нагуляк Клявдія	114	500.00
Нагуляк Федір	114	500.00
Смит Синтія-Анн	103	500.00
Грайник Марія	464	500.00
Єдлицький Михайло	243	1,000.00
Стажко Михайло	155	500.00
Разом Сирітські й Тростові Фонди:		$ 84,019.13
Відсотки:		$ 72,030.54
На 31 грудня 1970 р. Остало в Сирітськім і Тростовім Фонді:		$ 156,049.67

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом Відділів УНСоюзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 3% на рік.

Зіркою (*) означені Відділи, це є Відділи Згоди Братств.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Охоплений цим звітом час, себто від минулорічної конвенції УНСоюзу до цьогорічних нарад Головного Уряду, запише всесвітня історія, як один із найбільш скомплікованих і турботливих, із радикальними змінами вартостей та безліччю викликів в усіх частинах світу та в усіх ділянках життя. Класичне: „О темпора, о морес!" — що за часи, що за мораль! — ще мабуть ніколи в історії не звучало так тривожно, як сьогодні. Від найглибших моральних засад починаючи, а на одяговій чи іншій моді кінчаючи, все змінається, дещо — в нашій оцінці — на ліпше, але переважно на гірше. Зміни охоплюють, очевидно в першу чергу молодшу генерацію, а непогамованість у житті і поведінці це головна характеристика тих змін.

Це проблеми сьогоднішнього світу, частиною якого є наш народ, наша громада і наша установа. Тим самим, це також наші проблеми і ніхто більше, як преса з цими проблемами зустрічається, про них інформує, їх коментує та з ними мусить давати собі раду. Кожне число „Свободи" й англомовного „Українського Тижневика" в більшій чи меншій мірі може послужити звітом, як з цими проблемами дає собі раду наша редакція та видавничий відділ УНСоюзу.

Крім тих ґльобальних проблем, ми маємо ще свої власні, себто проблеми нашого народу, нашої громади і нашої установи, і вони заслуговують та мають нашу окрему увагу. Не входячи в подробиці, з'ясуймо собі коротко бодай загальну характеристику тих наших власних проблем і викликів.

Україна

Найбільшим викликом для нас завжди була і залишається сьогодні неволя, в якій перебуває наш український народ. У положенні нашого народу в звітовому часі, як і за минулого півстоліття, в основі нічого не змінилося, окупант його поневолює, як поневолював, експлуатує, як експлуатував та продовжує свою політику фізичного і духово-культурного народовбивства. Продовжується не тільки неволя, але продовжується і змагання нашого народу до волі. Сказавши словами покійного президента Кеннеді, смолоскип цих змагань переходить поступово в нові, молодші руки. Тримають його тепер головно українські діячі культури з молодшої генерації, які сміливо і відважно навіть в обставинах совєтського терору підносять свій голос в обороні прав свого народу та йдуть за нього на муки. Ми уважно прислухуємося тим голосам і хоча ми маємо часто іншу думку і визнаємо іншу ідеологію, ми всіми нашими силами і засобами даємо підтримку тим, що заступаються за свій нарід і його права.

У цьому відношенні наші публікації грають вітальну ролю. Хто ж і що ж більше в наших обставинах, як друковане слово, газета і книжка, може сказати світові правду про наш нарід і його прагнення. Вісті з України і про Україну у звітому часі, як і завжди досі, мали перше місце і першу увагу в публікаціях УНСоюзу.

Наша громада

Справа опіки і виховання нашої молоді, українські студії в Гарварді та заходи для встановлення таких студій в інших університетах та ряд інших справ, зокрема змагання українців католиків для здобуття патріярхального завершення УКЦеркви були предметом головної уваги і турботи нашої громади в звітовому часі. До відрадних явищ треба зарахувати загальне пожвавлення в громаді, більшу ніж досі участь молоді в громадських справах, замітну більшу ніж досі увагу до наших справ наших американських і канадійських співгромадян, поважне пожвавлення і збільшену участь українців в державному житті ЗСА і Канади, постійне збільшування кадрів наших професіоналістів в обидвох країнах — усе це та багато дечого іншого були і залишаються „хлібом насущ-

(Продовження на ст. 4-ій)

Щоб не забирати дорогого часу, обмежуся до цього раніше зладженого звіту й радо поширю його в часі дискусії на спеціальні запити.

Вячеслав Давиденко

Іван Кедрин-Рудницький

Богдан Кравців

Леонід Полтава

Любов Коленська

Іван Керницький-Ікер

Володимир Сохан

Д-р Михайло Данилюк

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

(Продовження зі ст. 3-ої)

ним" для кожної української редакції, а для редакції „Свободи" зокрема. Сторінки „Свободи" і англомовного „Українського Тижневика" за другу половину минулого і першу, ще не закінчену половину цього року звітують самі за себе в цих справах.

Наша установа

Після минулорічної конвенції УНСоюзу, як і після кожної конвенції в минулому, публікації УНСоюзу мали відповідальне завдання збалянсувати настрої та думки і переконання, що їх такі зібрання викликають. Відомо, що по минулорічній конвенції з різних боків були намагання вмовляти в людей, що УНСоюз, мовляв, „перебрала" одна чи друга група-партія, підраховувано та „опреділювано" поодиноких членів Головного Уряду тощо. Очевидно, що життя ці намагання заперечило, заперечила їх і постава в союзових і громадських справах членів Гол. Уряду, але це вимагало більше часу, а „Свобода" є кожного дня на ринку і вона кожного дня має інформувати та показувати і доказувати дійсність. Думаю, що наші публікації це вчинили, словом і ділом, як це в дальшому потвердить і цей звіт. У цих конвенційних поголосках відносно УНСоюзу досить важко було збагнути логіку: УНСоюз є найстаршою і найбільшою українською установою в Новому Світі — і чому він мав би прилучуватись до одної чи другої меншої групи, а не навпаки, чому б усім цим нашим угрупуванням не приєднатись поголовно до УНСоюзу. З цього напевно найбільше скористали б і вони самі, і УНСоюз, і українська справа.

Збільшена відповідальність

Хочемо ми того чи ні, але в обставинах „Свобода" та публікації УНСоюзу взагалі стали не тільки головним засобом інформації, але й головним промотором нашого життя. Це думка інших, що жадна акція в нашій громаді не має виглядів на успіх без підтримки УНСоюзу та його публікацій. Ситуацію ще більше ускладнює факт, що деякі з наших газет помітно занепадають, переважно з браку фондів та кваліфікованих сил до праці, інші мають опінію однобічности і на публікації УНСоюзу звалюється щораз більший тягар, видвигається і ставиться їм все більші і більші вимоги, очевидно все для добра справи і громади. УНСоюз немає потреби на це жалітись. Навпаки. Біда тільки в тому, що не всьому ми можемо піти на зустріч в такій мірі, як собі бажають і як часто ми самі хотіли б. На друк усіх тих закликів, комунікатів, резолюцій та подібних матеріялів, що їх нам надсилають наші центральні та місцеві установи, нам не вистачило б не то чотири сторінки „Свободи", але, мабуть, і сорок сторінок. А папір далеко не все і не найважливіше, чого нам бракує. Кожна додаткова сторінка, кожне збільшене число газети вимагає додаткових рук до праці в усіх відділах нашого видавництва: в редакції, друкарні, адміністрації й експедиції.

Потрійна льояльність

На попередніх наших нарадах у вересні минулого року цей звітодавець коротко повторив ті головні принципи, що їх поставили в основу публікацій УНСоюз його основоположники-піонери та що їх завжди після того схвалювали конвенції і річні наради Головного Уряду. До тих головних засад зараховуються ідейність оперта на християнських морально-етичних засадах, народоправство та відданість справам нашого народу.

Як і в яких рямках наша редакція здійснює ці засади? У цьому — скажу це з притиском — не тільки не комплікує нам праці, але дуже нам у ній допомагає наша потрійна льояльність: льояльність до нашого народу та його визвольної справи, льояльність до УНСоюзу та льояльність до нашої журналістичної професії. Дві перші льояльности — до нашого народу і до нашої установи можна вважати за ідентичні. УНСоюз не є бо метою сам у собі, він був створений радше як засіб до мети: об'єднати всіх наших поселенців в Новому Світі для того, що опісля названо „союзом ідей, праці та інтересів" і для допомоги своєму народові в його змаганнях. Отже ці дві перші льояльности можна б назвати одною великою льояльністю до наших ідеалів. Остання наша льояльність, льояльність нашій журналістичній професії, сформований в запропонованій нашою редакцією „Етиці українського журналіста", дає нам широкі, але точно визначені та добре обдумані рямки і форми для нашої редакційної праці. Цей кодекс етики був схвалений з'їздом українських журналістів Америки і Канади і ми його придержуємося. Тим не менше його текст долучую як додаток до цього звіту з проханням, щоб його прийняв Головний Уряд формально як зобов'язуючий для видавництва УНСоюзу.

Наші періодики

Наші періодичні публікації, коли мова про щоденник, англомовний тижневик і дитячий місячник, намагалися також у звітовому періоді іти — як кажуть — з духом часу, приймати численні виклики та згідно із своєю традицією і настановою „без страху перед ніким і без ласки для нікого" виконувати свої обов'язки і служити нашій установі ,нашій громаді і нашому народові. За редакцію англомовного „Українського Тижневика" і дитячої „Веселки" долучую звіти їхніх редакторів — Зенона Снилика і проф. Володимира Барагури. Про щоденник, до вже сказаного, ще коротко додам:

„Свобода"

У звітовому часі в редакції щоденника зайшли деякі зміни. З початком жовтня минулого року відійшов з редакції на заслужену емеритуру, після 18 років праці в „Свободі", один з найвидатніших наших літературознавців, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, автор багатьох літературознавчих праць, включно з виданими УНСоюзом у „Свободі" книгами про Тараса Шевченка, Маркіяна Шашкевича, Ольгу Кобилянську та монументальною книгою про Івана Франка, д-р Лука Луців. Відійшов на власне бажання, щоб дальше працювати вже на емеритурі. Його чергова літературознавча праця про Василя Стефаника появиться в нашому видавництві цього року. Повних 18 років праці д-ра Л. Луцева у „Свободі" це великий вклад у наш культурний доробок та у розвиток нашої думки. Сподіємося і щиро бажаємо, щоб д-р Луців ще довгі роки цей свій вклад продовжував, хоча вже і не за редакційним бюрком в „Свободі", але у співпраці з нею.

Д-р Лука Луців

Інж. Степан Куропась

У „Свободі" д-р Лука Луців ще не має свого наступника. Частину його праці виконує заанґажована до редакції в жовтні минулого року пані Любов Коленська, яка хоча і ніколи раніше в редакції не працювала, швидко і надійно включається в систему редакційної праці і вже сьогодні можна її вважати повновартісним членом редакції.

Це одинокі зміни, що зайшли в нашому редакційному складі, до якого, крім звітодавця та згаданої вже пані Коленської, належать такі справжні „тузи" нашої журналістики, як ред. Вячеслав Давиденко, ред. Іван Кедрин-Рудницький, ред. Богдан Кравців та ред. Леонід Полтава які постійно працюють у приміщеннях редакції, та ред. Іван Керницький-Ікер і спортовий редактор Володимир Сохан, наш заступник головного предсідника, що є членами редакції.

Думаю, що до нашого редакційного складу ми — за їх згодою — повинні тепер уже зарахувати редакторів двох наших постійних рубрик: д-ра Михайла Данилюка, неперевершеного редактора рубрики „На медичні теми", що нею він виконує чи не найбільшу службу і прислугу нашим читачам у ділянці здоров'я. До цієї рубрики в звітовому часі долучилася, завдяки доброзичливості й ініціятиві Т-ва Українських Інженерів і зокрема його голови інж. Володимира Гнатківського, нова рубрика „З життя і знання", що її дуже вміло та, подібно, як і д-р М. Данилюк, солідно веде інж. Лев Яцкевич.

Уже майже від року очікуємо нового поповнення нашого редакційного складу ред. Володимиром Микулою з Англії, для якого виповнено всі потрібні іміграційні документи, але приїзд якого до нас затягається.

Ми поширили і, думаю, краще збалянсували поважний штаб наших співробітників. Після конвенції в травні минулого року відмовився від дальшої співпраці зі „Свободою" в характері її кореспондента-хронікаря з Чикаґо дотогочасний „декан" наших кореспондентів інж. Степан Куропась, попередній заступник головного предсідника. Його резиґнацію ми прийняли із щирим і справжнім жалем та від неї його безуспішно відраджували. Але, його воля. Також і він залишив у „Свободі" величезну спадщину свого спостерегливого ока, аналітичного ума та легкого, часом дотепного а часом також і ущіпливого пера, солідно і віддано виконуючи свої обов'язки кореспондента на протязі десятків років і виконуючи їх без одного цента ренумерати ,навіть без звороту його власних видатків. Він більше ніж заслужив собі на нашу велику і тривку вдячність.

Згадавши з пошаною і вдячністю нашого довголітнього „Нестора" з Чикаґо, не можна не згадати окремо з вдячністю і про нашого вже також довголітнього і тепер активного та продуктивного хронікаря з Канади і, зокрема, з Торонто, нашого головного радного Василя Дідюка.

Як уже згадано, у звітовому часі до наших давніх, заслужених і найбільш кваліфікованих співробітників із їхнім сеньйором проф. д-ром Панасом Феденком на чолі, долучились такіж вартісні і кваліфіковані нові дописувачі дослівно з усіх наших політичних угрупувань та суспільногромадських прошарків. Їхні імена записані на сторінках „Свободи". Мені не відомо і не думаю, що будь-коли в нашій історії існувала українська газета, яка мала б у своєму складі та між своїми співробітниками ширший політичний, віровизнаневий та суспільно-громадський вахляр, як його має „Свобода". Власне „Свобода" своїм складом і своїми співробітниками може послужити найкращим і найбільш переконливим доказом, що українці мають спільні ідеали та можуть співпрацювати, визнаючи за кожним право не погоджуватись.

Коли мова про нових кореспондентів і співробітників, хочу з окремою приємністю та новими надіями відмітити факт, що між ними поважний відсоток становлять уже молоді люди з генерації, народженої поза Україною. Між нашими новими дописувачами не тільки до англомовного „Українського Тижневика" ,але й до українського щоденника ми вже маємо яких два десятки цілком молодих людей, переважно студентів або недавніх випускників американських, канадійських та европейських університетів. Тільки для прикладу згадаю, що всі вістки і репортажі про минулорічні відвідини Верховного Архиєпископа у Відні та Австрії походили від нашого молодого кореспондента, ще студента Бориса Ямінського а ілюстрації від його колеґи-студента Ігоря Гнатишина. „Свобода" і в цьому відношенні здійснює клич УНСоюзу: „Лицем до молоді!"

СЕКРЕТАРІ: Чи Ви особисто відвідали всіх членів, яким виплачено дозрілі грамоти, або які заплатили вже всі вкладки й перестали бути повноправними, активними членами? Якщо ні, зробіть це негайно та забезпечіть їх наново. Нехай вони ані одного дня не проведуть без забезпечення і всіх прав, яке воно дає!

"UKRAINIAN WEEKLY"

ЗВІТ РЕД. ЗЕНОНА СНИЛИКА

Certainly, in terms of our own activity and our image vis-a-vis the Ukrainian community, the 27th Regular Convention of the Ukrainian National Association, held in Cleveland in May, 1970, was the highlight of the year. As with the two previous quadrennial conventions of our Association, we had the privilege of attending this week-long session and report on it in three subsequent issues of The Ukrainian Weekly.

In terms of major accomplishments that are of lasting significance for both the UNA and the Ukrainian community, we consider the publication of the second volume of UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA and the start of construction of UNA's headquarters in Jersey City to be events that best illustrate UNA's undisputed leadership in our community life, its capabilities, its undiminished concern for the improvement of our well-being here and our enslaved kinsmen in their native Ukraine.

It can be stated without exaggeration that no other Ukrainian organization could undertake the project of publishing a two-volume English language encyclopedia, the "book of books" that tells the story of our people in an objective, undistorted, and undiluted manner. A quarter of a million dollar project financed by the UNA, it has come to a successful fruition on the eve of the Supreme Assembly's meeting this year, thanks to the understanding of our membership and leadership of the far-reaching ramifications that this work has for our people now and in the future.

The decision to build the 15-story skyscraper to house the UNA and the Svoboda Press is again an unprecedented first for Ukrainians in the free world and wholly in line with our Association's pioneering, innovative spirit. It is tangible evidence of both UNA's inherent potential and its courageous vision of its own and our community's future. In this respect, many of our hopes in the publishing department, including The Ukrainian Weekly, rest on the completion of what will be our new home. Our desire for expansion to meet the needs of UNA membership and the community at large — repeatedly accentuated in our reports in the past and yet unheeded—may see at least partial fulfillment with the erection of the new building and the installation of modern equipment.

Another heartening development that bids well for the future is the fact that as of last fall three young Ukrainians are studying journalism as UNA scholarship winners and will hopefully replenish the thinning ranks of this vital profession. The current difficulty in finding knowledgeable and well-trained journalists — commensurate with the demands of our readers and the quality of newspapership for which our publications are known — is illustrated by the fact that since the retirement last fall of Prof. Clarence Manning from full-time writing for The Weekly, we are unable to find an even remotely adequate replacement for his extremely valuable commentary. This is perhaps the best tribute to the man whose association with The Weekly dates back to its early beginnings 37 years ago.

Unquestionably, at the heart of our problem is manpower — competent, professionally trained journalists and writers, attuned to the needs of our organization and our community, who can supply quantitative and qualitative coverage of the diverse developments and activities that make up the mosaic of our community life. As in our previous reports, we wish again to stress the urgency of the situation if we are to maintain the position of leadership as we should.

In our efforts to provide the latest in developments on the Ukrainian scene, from straight news to commentary and expression of opinion, which we are doing every week, we are indebted to our correspondents as well as readers who supply us with information on the activities in their communities. We are equally indebted to the officers of the UNA Supreme Assembly, Svoboda editors, members of our administrative and printing departments for assisting us in putting out what we consider to be the leading Ukrainian English language publication in the free world.

To all officers of the UNA Supreme Assembly, meeting in what is the first annual session since the last Convention, we extend our best wishes for fruitful deliberations on the myriad tasks confronting our organization and all of our people as we move further on into the 1970's.

ЗВІТ РЕД. „ВЕСЕЛКА" ВОЛОДИМИРА БАРАГУРИ

У звітному часі вийшло понад 200 чисел журналу (201-202), який увійшов у вісімнадцятий рік видання. „Веселка" є тепер єдиним українським загально-дитячим журналом у вільному світі. Редакційна колеґія журналу гармонійно працює в незміненому особовому складі — Володимир Барагура, Роман Завадович, Богдан Гошовський. Мовну редакцію веде Вячеслав Давиденко, мистецьку консультацію Петро Холодний, музичну Осип Залеський. У журналі друкуються твори около 30 письменників, не враховуючи писань самих дітей у рубриці „Юні Автори". Вміщено ілюстрації 15 мистців-ілюстраторів.

Літературно-мистецькі та дидактично-виховні принципи „Веселки" залишилися без змін такі самі, які лягли в її основу в моменті оснування журналу. Журнал стоїть на загально-українських позиціях, без групових, віровизнаневих, чи реґіональних упереджень. Головна ціль журналу — виховати українську дитину в діяспорі на свідомого члена української національної спільноти, базуючи те виховання на первнях української культури й традиції та згідно з українсько національно-державницькою рацією. Матеріяли, друковані в „Веселці" в більшості українознавчі з практичним наставленням зробити журнал допоміжною лектурою в школах, на курсах українознавства та молодіжних організаціях у веденні їх виховної роботи. З цього погляду журнал включає себе, як один із найважливіших засобів національного виховання української дитини в діяспорі у зосереджених зусиллях інших виховних засобів, що прямують до тієї самої мети. Редакція дбає про відповідний літературно-мистецький, виховно-навчальний і релігійно-моральний рівень матеріялів, публікованих на сторінках журналу. Окрему увагу присвячується чистоті української мови. „Веселка", як єдиний загально-дитячий журнал української діяспори є плятформою, на якій можуть виступати творчі сили наявних українських письменників для дітей та молодих сил. „Веселка" сповняє й політичну ролю в тому сенсі, що протиставиться підсовєтським виданням для дітей, які змосковщеною псевдо-українською мовою підступно стараються знищити душі українських дітей на Рідних Землях і на еміґрації.

Редакція доклала зусиль, щоб спільно з технічно-видавничим апаратом „Свободи" приспішити появу чисел і уникати опізнень.

З уваги на ювілейний рік Лесі Українки „Веселка" в кожному числі вміщує матеріяли про поетесу та друкує її твори для дітей. Роздобуто також вичерпані й рідкісні видання для дітей, які появляються тепер на сторінках журналу, а саме. „Микита Кожум'яка" Олександра Олеся з ілюстраціями П. Андрусева, „Пригоди Зайчика-Побігайчика" Олександра Лотоцького-Білоусенка (ілюстрації М. Михалевича). Друкується також довша історична казка з алюзіями до сучасности пера Ю. Тиса (ілюстрація М. Михалевича). Інші рідкісні й вичерпані видання для дітей готуються до друку, за ще іншими відбуваються інтенсивні розшуки. Практикується також передрук вартісніших і цікавіших матеріялів з попередніх річників „Веселки", які є новістю для нових кадрів читачів.

У звітному році Редакція „Веселки" допомогла матеріялами в підготові патефонної платівки для дітей „Послухайте, діти", що виходить заходами 82-го Відділу СУА на Бронксі, Н. Й., а редактор „Веселки" В. Барагура прослухав одну сесію підготови платівки й поділився з упорядниками своїми зауваженнями й порадами. Редакція допомагала також матеріялами й ілюстраціями книжковим виданням ОПЛДМ та обговорювала книжкові видання у рубриці „Що читати". Редакція журналу брала участь у вечорі, влаштованому 82-им Відділом СУА з нагоди 50-ліття творчости Р. Завадовича. Ця участь позначилася постачанням матеріялів, вміщенням інформативних нотаток про ювілята й вечір на сторінках „Свободи", надрукуванням „Свободою" запрошень на вечір та виголошенням основної доповіді про ювілята редактором „Веселки" В. Барагурою.

Останнім часом зауважується збільшення кількости передплатників-читачів журналу та посилення листування й дописів з життя дітей, писаних самими читачами. Доля й розвиток „Веселки" залежить від позитивної розв'язки кількох вітальних питань, а саме: 1) Проблеми читачів-передплатників; 2) Проблеми ставлення до журналу батьків, учителів і вихователів; 3) Проблеми ставлення до журналу національно-громадських установ і загалу громадянства; 4) Проблеми співробітників — авторів і ілюстраторів.

Редакція зі свого боку робить всі заходи й зусилля та докладає усіх старань, щоб ці проблеми розв'язати в користь журналу й запевнити йому дальшу появу та відповідний рівень, щоб він міг виконати гідно своє завдання й місію у процесі виховання молодого українського покоління.

(Продовження в наступному числі)

„СУСПІЛЬНЕ ЛИХО" В СССР — АЛЬКОГОЛІЗМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Владивостоку, вносить пропозицію для боротьби з алькоголізмом. Він радить зорганізувати виробництво „корисних, потрібних народові товарів"; щоб ці товари „витиснули із товарообороту горілку".

Само собою, при совєтській системі це тільки „побожне бажання": гроші, більйони рублів потрібні московським ватажкам на збройння, на космонавтику, на фльоту, на допомогу союзникам (напр., Єгиптові) і т. д.

Виробництво горілки куди легше зорганізувати, ніж фабрикацію текстильних товарів, взуття або продуктів електротехнічних, і горілка скорше реалізується в „товарообороті". Тому продавці алькоголю не звертають уваги на протести громадян, вони „виконують плян". Згаданий А. Чемонин в „Ізвєстіях" (22. 12. 1970) цитував відповідь предсідника міського Совєту Курської области урядовцям міліції, що вимагали спинити продаж горілки на перехресті вулиць:

„Ваше діло підбирати п'яниці, а наше — помагати підвищенню товарообороту". Автор статті мусів ствердити: „Такої моральної атмосфери, котра була б нетолерантна до п'янства, виганяла б його із нашого життя, у нас немає".

Автори — противники алькоголізму, безсилі проти інтересів „товарообороту", бо бюджет комуністичного уряду — „п'яний бюджет", як було й за царського режиму. Тому вороги пиянства роблять натиск переважно на заходах „ідеологічних" і „моральних", котрі мали б обмежити алькоголізм в СССР.

В совєтській пресі знаходимо немало фактів, що люди горілкою заливають нудьгу сірого, безбарвного життя. Наприклад, молоді люди пишуть у листі до „Літературної Газети" (27. 1. 1971) із Далекого Сходу: в їх селищі немає нових фільмів, немає розваг, тому вони пляшкою горілки „убивають час".

19-літня дівчина із села в Удмуртії пише, що вона ніколи не пила, але на селі нема кінотеатру і молоді люди збираються і „випивають". З цього видно, що комуністична пропаґанда про поширення культури на селі фальшива.

Злочинність, поширена зокрема серед молоді через алькоголізм, починає турбувати теж членів уряду СССР.

Про це лихо пише в своїй статті міністер внутрішніх справ СССР И. Щелоков („Молодой коммунист", травень 1971 р.). Цей міністер, як і автори інших статтей, шукає причини алькоголізму в звичаях минулого, що живуть в відсталій частині людности і переходять на молодь". Отже — за злочинне потурання алькоголізмові, котре практикує комуністичний уряд, і досі несуть відповідальність „звичаї минулого"... Трудно знайти лицемірство, що мало б перевищити це пояснення міністра.

Справжня причина алькоголізму лежить в злиднях народних мас, в безсиллі пригноблених людей супроти адміністрації і в політиці партії, що обернула літературу, театр, мистецтво взагалі на послуги своїй пропаганді і викликала цим байдужість народних мас до такої „культури й просвіти".

Робітник і селянин та інтеліґент, не мавши розради під тоталістичним режимом, береться до пляшки й чарки:

„Ой я п'ю, я п'ю,
моя любая!
Не кидай мене,
чарко грубая!
Не кидай мене,
дай упитися", —

так писав Степан Руданський про недолю селян - кріпаків в Україні.

Про причиновий зв'язок між алькоголізмом і злиднями писав тому 125 років Фрідрих Енґельс, побратим Карла Маркса:

„Зморений і виснажений робітник вертається з роботи до дому. Він приходить у своє непривітне, вогке, непривабне й брудне приміщення. Йому конче потрібна розвага, йому потрібне щонебудь, задля чого було б варт працювати, що злагіднювало б йому погляд на завтрішній день... Його тіло, ослаблене нечистим повітрям й поганою стравою, постійно вимагає якогонебудь стимулу з-зовні".

Поза цими фізичними причинами Енґельс згадує як спонуку до пиянства — „приклад більшости, недбале виховання, неможливість відгородити молодих людей від спокуси, часто просто вплив батьків - п'яниць, котрі самі дають горілку дітям; певність, що під впливом алькоголю забудеш на кілька годин нужду і пригноблене життя"...

Енґельс назвав пиянство „неминучим наслідком певних умов, що впливають на безвольний об'єкт" (на робітника). І послідовно Енґельс писав:

„Нехай за це (за алькоголізм — Ред.) відповідають ті, що зробили робітника таким об'єктом! („Положення робітничої кляси в Англії, 1845 року").

Вожді СССР і журналісти уникають цитувати ці слова з праці Енґельса. Вона їм „очі коле", бо свідчить про те, що положення трудящих під комуністичним режимом — це життя „безвольних об'єктів" партійного диктаторського апарату. Цей режим сам ширить алькоголізм в масах населення, але має ще й відвагу скидати вину за пиятство, злочини, за хвороби від алькоголізму на лихі „звичаї і традиції минулого"...

БАЛЕТ „НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА"

Саскатун, Канада. — При переповненій залі відбулася в Саскатуні, як подав „Новий Шлях" з 3-го липня, „дуже успішна прем'єра" балету „Ніч під Івана Купала", хореографії Дарії Нижанківської-Снігурович з Вінніпеґу. У балеті розповідається про Купальські ігрища та розлуку і віднайдення в зачарованому лісі молодої української пари. Балет виконували молоді танцюристи з ансамблю „Євшан", що саме відзначає 10-ліття з часу свого заснування. Балет „Ніч під Івана Купала" з чарівними масовими сценами пускання вінків на воду, танцями різних лісових духів тощо буде показаний і в інших містах Канади.

Д-р Ол. Білик обраний на голову Т-ва Українських Інженерів у Філядельфії

В неділю дня 20-го червня 1971 р. відбулися в залі УСО „Тризуб", у Філядельфії 23-ті з черги загальні збори місцевого Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки.

Голова уступаючої Управи, інж Б. Захарчук відкрив збори та попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати померлих членів Відділу. Після відчитання та доповнення порядку нарад зборами проводила вибрана президія в складі: Степан Процик — голова, Роман Булик — м. голова, О. Німилович і В. Яримович — секретарі. Як доповнення, до наперед виготовлених письмових звітів, — додатково звітували: голова — Б. Захарчук, м. голова — І. Даниленко та фін. реф. М. Лисобей.

Звітодавці широко насвітлили поважний вклад праці уступаючої Управи для добра Товариства. Треба зазначити, що Управа Відділу уділила стипендію талановитому абсольвентові Рідної Школи у Філядельфії, для продовження студій в українському Центрі при Гарвардському Університеті. Теж Філядельфійський Відділ ТУІА внасиґнував поважні фонди на культурно-освітні та громадські цілі, як також може похвалитися допливом молодих і надійних членів.

В дискусії яка вив'язалася по звітах слово забирали: інженери, Л. Дяченко, М. Лисобей, М. Караман, Є. Зиблікевич, В. Медуха та інші, висловлюючи свої побажання в праці Відділу на майбутнє.

Після дискусії на внесок Контрольної Комісії, уділено уступаючій Управі абсолюторію з признанням.

На внесок Номінаційної Комісії вибрано нову Управу в складі: д-р О. Білик — голова, інж. М. Лисобей — м. голова, інж. В. Медуха — секретар, інж. М. Пеленська — заст. секр., інж. В. Жмуркевич — фін. реф., д-р Лянса Заїка — скарбник, д-р Тит Геврик — культ. осв. реф. інж. Р. Левицький — організ. реф., інж. В. Коженьовський — господар, інженери П. Гевка та Ю. Дихдала — члени. Контрольна Комісія: інженери — Б. Захарчук М. Ковальчук та В. Шиприкевич. Товариський Суд: інж. М. Білас, О. Ганас та О. Німилович. Стипендійна Комісія: д-р Лев Кушнір, інж В. Качор, Турчин.

Після вибору нової Управи Відділу, затверджено змінений правильник Т-ва достосований до вимог та потреб Товариства.

Однією з важливіших точок порядку нарад було прийняття постанов - резолюцій, а між ними: в справі об'єднання українських православних Церков, в справі Патріярхату УКЦеркви та неприхильного ставлення до цього єпископату УКЦеркви в ЗСА, в справі домагання резиґнації проф. Л. Добрянського зі становища президента УККА та в справі підтримки українського центру при Гарвардському Університеті.

Побажанням успіху праці нововибраній Управі закінчено збори.

В. М.

Казка „Водяний Цар" у Дітройті

Кожнорічний звіт Студії Народних Танків і Клясичного балету Мотрів Макар — це не тільки вияв умілости її учнів, але теж творчої помисловости самої вчительки. Бо п-на Мотря впроваджує в країну фантазії глядачів, особливо численно зібраних дітей, що їм дають театральні ілюзії: танці й музика-(М. Макар), костюми-(М. Готра), декорації-(П. Мусик) і світляні ефекти-(Я. Петращук). Кожнорічно сюжет є інший, звичайно із світу казок. Цим разом була словінська казка-„Водяний Цар", у вільній переробці для балету.

З дієвих осіб відзначилась Варвара Перцович-вона добре передала ролю маленької героїні-Христі. З початку вона була одягнена, як усі подруги, в вишивану блюзку і цвітисту суконку. Між подругами були: Доня Баран, Марічка Феденко, Рома Кручак, Одинець Ліса і Аня Шулик, що теж грали ролю „коралів" в 2-ій дії, одягнені в коралевий колір і коралинками обложені корони. Між подругами були ще Ніна Власов і Діна Шерцов, які разом з Лідою Богай були в ролі „водяних коників", одягнені в золоті комбінезони й мали зелені гривки. З „перлинок" вирізнялась, Марічка Феденко своїм двічі балетним сольом, а далі дві Христини: Богай і Бойчук. Вони були одягнені в болєрка перлової краски. „Рибки" мали строї біленькі, перетикані сріблом з нашитими рибками (кожна іншу). Їх було 8: Дана Феденко, Ксеня Козак, Діяна Кріта, Даруся Конопада, Лінда Юзка, Реня Юзич, Ляля Зарицька і Наталя Мельник. З „русалок" треба відмітити за сольові танці три: Дарцю Пастух, Олю Сливку і Наталю Лончину. Була теж Дебі Марленч. Вони мали на собі біло-срібні українські плахти і зелені жупани.

Особливо велике враження зробив балетний виступ, „княгині водяних скарбів", в заступстві неприсутньої Наталі Конопади, — Мотрі Макар. Це була — краса ліній танку, плавність та етеричність.

Всі танечниці виявили почуття ритму й музикальність. Музика в І-ій дії-Шопена і Кос-Анатольського, в 2-ій з оп. Кармен, і кількох інших композиторів, і в 3-ій дії-знову Кос-Анатольського. Двоє гостей не танцювали, а грали тільки рухами і мімікою. Це був Тарас Лончина, як „Водяний Цар", убраний в туніку, опоясану „коліровими каменями" і зелену пелерину, а „маму" грала, Дарця Крива в довгій жалібній сукні.

В. Несторович

Загальні Збори ЛМКлюбу в Торонті

Дня 23-го червня 1971 р. відбулися Загальні Збори Літературно - Мистецького Клюбу-Відділу Асоціяції Діячів Української Культури в Торонто, якими проводила президія: д-р Богдан Стебельський-голова, інж. Ст. Горлач-секретар. Після прочитання звітів голови-інж. Леоніди Вертипорох, секретаря п-і Ірини Шумської-Мороз, скарбника-інж. Горлача стверджено, що діяльність ЛМК була успішна. Влаштовано 9 літературних вечорів, в тім 7 „Авторських", „церковне українське мистецтво", один панель і відзначено 100-річчя з дня народження Лесі Українки.

Після дискусії, на внесок заст. голови Контрольної Комісії, ред. Вол. Макара, схвалено абсолюторію уступаючій Управі з признанням за пророблену працю.

До нової Управи обрано: інж. Леоніда Вертипорох-голова, письменниця Ольга Мак-заступниця голови, п-і Ірина Шумська-Мороз - секретар, інж. Ст. Горлач-скарбник, мґр Аріядна Стебельська, о. д-р Мирон Стасів, і мґр Іван Кузів — члени. Контрольна комісія: ред. Вол. Макар-голова, дир. Василь Волицький і мґр Маріян Дзьоба-члени.

П. В.

„Сумма кум лявде"

Філядельфія, Па. — Безперечно радісне явище для усіх це коли українська молодь вибивається своїми успіхами не лише в українських школах, але й і в американських.

До таких успіхів, що заслуговують на згадку, очевидно належить теж факт, що серед 650 цьогорічних матуральних градуанток дівочої публічної школи „Гай Скул фор Гирлс" у Філядельфії, яких урочиста градуація відбулася 18-го червня ц. р., успішно закінчило цю високо стандартну школу дев'ять українських дівчат, три з вислідом „сумма кум лявд", а чотири „кум лявд".

З відзначаючим вислідом „сумма кум лявде" градували: Зоряна Луцька, Марія Жмуркевич і Марія Стефанишин. Слід підкреслити, що вони також з відзначенням закінчили в минулому році Школу Українознавства „Рідної Школи" в Філядельфії. Всі вони задумують продовжувати студії на університетах, які призначили їм стипендії.

Зоряна Луцька

Марія Жмуркевич

Марія Стефанишин

Зоряна-Марія-Ольга Луцька, дочка п-ва Люни з Цибиків і мґра Олександра Луцьких, ст. пластунка, член Української Студентської Громади у Філядельфії, в минулому році літом студіювала французьке в Швайцарії, прийнята на Пенсильвенія - Університет, в якому, між іншим, вже від двох років, ще від 11-ої кляси середньої школи студіювала психологію на основі спеціяльної стипендії.

Марія Стефанія Жмуркевич, дочка п-ва Стефанії і інж. Ярослава Жмуркевичів, пластунка, співає в хорі Українського Музичного Інституту, член Української Студентської Громади, буде студіювати в Ля Сел Університеті.

Марія Олександра Стефанишин, дочка п-ва Наталії і Володимира Стефанишинів, член Мистецької Студії у Філядельфії, була дуже активною в різних шкільних клюбах і організаціях, тому два роки студіювала впродовж літа французьке в Франції і Швайцарії, а минулого року англійську літературу в Лондоні, прийнята на Пенсилвенія - Університет.

Сердечні ґратуляції молодим українським студенткам за їхні дотеперішні осяги в науці та щирі побажання дальших успіхів в університетських студіях.

Н. Н.

През. Ніксон створив „Акцію" для молоді

Вашинґтон, Д. К. — Президент Ричард Ніксон видав розпорядження створити нову проурядову аґенцію під назвою „Акція". Вона займатиметься справами молоді, зокрема тими юнаками і дівчатами, яким сповнилося 18 років життя і які матимуть право в 1972 році брати участь у президентських та інших виборах. Аґенція буде створена на добровільній базі. Президент сказав: „Хоча в цій програмі зможуть брати участь не лише молоді люди, а й старші, все таки „Акція" матиме на увазі в першу чергу молодь". Давніше створена добровільна аґенція молоді „ВІСТА" і п'ять інших менших аґенцій вже ввійшли до складу „Акції". Згодом до новоствореної аґенції буде підключено і „Корпус Миру" та „Офіс Добровільної Служби". Як повідомлено, „Акція" вже розпочала організувати свою систему, відколи стейт Огайо схвалив закон про надання можливости голосувати 18-річним. Огайо було 38 стейтом, який схвалив 26-ту поправку до Конституції ЗСА і тепер закон набрав всекрайової сили.

В пошану українським піонерам, 80-річчя їхнього поселення

80-річчя поселення українських піонерів у Канаді вшанувала Філія УНО в Едмонтоні великим концертом пісні і танків у п'ятницю, 23-го травня ц. р. о год. 8-ій вечером у „Ювілейній Авдиторії" многолюдними виступами школи народних танків (поверх 400 танцюристів) і танцювального ансамблю „Черемош" (поверх 80) при УНО, під мистецьким керівництвом відомого хореографа Мирослава Куця і трьох хорів: мішаного молодечого „СУМК"-у і мішаного „Дніпра" під орудою Р. Солтикевича та жіночого хору ОЖ ЛВУ „Верховина" у сопроводі бандуристок СУМ під орудою С. Яременка. Владики обох наших Церков: Кир Андрій і Кир Ніл у супроводі пан-отців, батьки, поверх 400 учнів із школи народних танків, ансамблю „Черемош" та українське громадянство заповнило вщерть не тільки велику залю „Ювілейної Авдиторії" і перший бальков, але довелось і відкрити ще й другий бальков, щоб помістити всіх приявних, які вітали кожний виступ виконавців, зокрема маленьких та молодих танцюристів довгими бурхливими оплесками. Концерт започатковано гимном „О Кэнадо", що його відіграла оркестра, під проводом В. Чорновола. Відкрив його вступним словом голова Філії УНО, д-р М. Суховерський, представивши головного промовця міністра культури, Амвросія Головача. Обидва промовці заторкнули життьове питання української спільноти: наполегливе вивчання української мови і плекання всієї пребагатої духової культури українського народу.

На пребагату програму склались 10 многолюдних виступів учнів школи народних танків. Виступав також з бравурними танцями танцювальний ансамбль „Черемош в укладі хореографа М. Куця і мистецького керівника й автора українських драматичних театрів Р. Чорновола. Мішаний хор „СУМК"-у під проводом свого організатора і диригента Р. Солтикевича виконав три пісні, з виступом солістки Леони Фарини. Жіночий хор ОЖ ЛВУ „Верховина в супроводі бандуристок СУМ, під проводом свого музичного керівника і диригента С. Яременка виконав теж три пісні. Хористки і бандуристки були зодягнені в стилеві гуцульські одяги.

В другій половині концерту виступив, уперше, мішаний хор „Дніпро", під проводом свого організатора і диригента Р. Солтикевича теж з трьома піснями, з солістами: Л. Фариною і Г. Прокопчуком. Фортепіяновий супровід обом мішаним хорам спочивав у руках п-ни Г. Мельничуківної. Обидва диригенти та хореограф М. Куць, одержали китиці червоних троянд. Біля 11-ої год. вечора закінчився концерт.

М. Х.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ПЛЯНУЄ дати відшкодування колишнім арабським власникам нерухомостей, головно в Єрусалимі, ще з часу перед проголошенням ізраїльської держави в 1948 році. Разом це буде на кругло 100 мільйонів дол., платних яким 10.000 осіб впродовж 20 років, із відсотками за кожний рік. Араби поставились до того пляну критично, вимагаючи радше звороту реальностей, як частини їх грошової вартости, але ізраїльський міністер справедливости Йозеф Шапіро звернув увагу, що ті реальності змінили вже кількакратно своїх власників та що на більшості з них побудовані хмародери.

В ТОРОНТІ ВІДБУЛАСЯ МОГУТНЯ МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ ЄДНОСТИ І ПОМІСНОСТИ УКЦЕРКВИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Ці почування найкраще демонструвала сцена із процесії Владик, священиків з корогвами, між якими дві побожні жінки несли потрети Блаженнішого перетяті чорними стяжками, неначе в'язничними ґратами.

Концерт — мистецька в'язанка Великому Відсутньому

Пообідня концертова частина розпочалася дефілядою молоді, що про неї вже згадано. Мистецькі виступи були нагодою показу найкращих досягнень передових торонтонських мистецьких одиниць. Виступали з релігійним та поважним світським репертуаром ансамблі: Свято-Миколаївський хор в супроводі струнної оркестри Інституту ім. Лисенка під дириґентурою проф. І. Ковалева, дівочий хор „Веснівка" (дир. Квітка Зорич-Кондрацька), сумівські хори чоловічий та мішаний „Прометей" і дівочий „Діброва" під дириґентурою мґра В. Кардаша, та сумівська оркестра „Батурин". Ця сама оркестра давала гарне музичне обрамування для дефіляди та інших частин концерту.

Крім торонтонських ансамблів, виступив мішаний хор парафії св. Володимира й Ольги з Чикаґа „Прометей" під дир. Р. Андрушка, який виконав „Думу про Почаївську Божу Матір" та кант Бортнянського „Утверди, Господи". Присутні учасники з Торонта та Канади прийняли з признанням участь цього хору з Америки, як також приявність понад 200 учасників маніфестації з далекого Чикаґа.

Без того, щоб вирізняти окремі мистецькі одиниці та їх виступи, слід сказати, що був це на високому рівні концертовий показ нашої музичної культури, дарунок нашому Первоієрархові, що напевно був би захоплювався усіми виступами, будучи сам тонким знавцем і любителем церковної та національної музики. В програмі брало участь понад 400 осіб. Її мистецьким керівником був о. В. Жолкевич.

Одналушність і рушучість промовців

В маніфестаційній частині виступав ряд промовців — духовних і світських. З усіх цих виступів дихала віра в справедливість наших змагань, безмежне прив'язання до особи Блаженнішого Верховного Архиєпископа та рішучість продовжувати змагання, не зважаючи на різні труднощі.

Свято відкрив голова Організаційного Комітету д-р М. Куппета. Головну промову виголосив д-р Юліян Пелех, голова Координаційного Комітету для здійснення патріярхату УКЦеркви. Він назвав цю маніфестацію могутнім протестом перед християнським світом та світовою опінією проти кривдячого трактування нашого Первоієрарха Ватиканськими чинниками. Д-р Пелех не бачить ніяких правних перешкод у задоволенні домагань УКЦеркви правитися синодальним устроєм та бути завершеною патріярхатом. Т. зв. правні перешкоди є лише „димовою заслоною", яка прикриває інші міркування політичного характеру. Всі мусимо стати — заявив промовець — в обороні нашої Святої Помісної Церкви. Мусимо припинити дії „отаманщини". Оборонити успішно нашу помісність зможемо тоді, коли всі об'єднаємося довкола Верховного Архиєпископа та його Синоду. Відбуття чергового Синоду конечне. Якщо Блаженніший не може приїхати до нас, то всі Владики повинні поїхати до Риму чи в інше місце, ним вказане, і там відбути цей Синод. Промовець закликав до посиленої фінансової підтримки усіх заходів та установ Верховної Архиєпископії.

Зворушливу промову виголосила в імені українського католицького жіноцтва О л е к с а н д р а Ковальська. „Хоч не пустили Князя Церкви до його пастви — заявила представниця Ліґи Українських Католицьких Жінок — проте він духово з нами, а ми з ним. Наш народ нескорений. Ми всі, а українська жінка-мирянка і мати, зокрема, будемо боротися далі за права своєї Церкви, за те, щоб вона лишилася українською. Ми вступили в затяжну фазу боротьби, яку мусимо виграти. Ми не можемо відійти, ми не смісмо перейти! — відповіла О. Ковальська на суґестії, поширювані тихо деким, мовляв, наші змагання не мають виглядів. Закликом до священиків і Владик закінчила своє слово речниця жінок, щоб вони працювали над розвитком і розбудовою нашої Церкви, щоб не допускали до її відчуження від українського духа: „Стримайте впровадження чужих мов до наших церков, бо це початок ліквідації".

Д-р Олександер Фаріон, головний радний парафіяльної ради св. Володимира й Ольги в Чикаґо, виголосив слово вдячности і солідарности з українською канадійською ієрархією, священиками та вірними. Він закликав українських Владик Канади дати моральну підтримку боротьбі за український характер та привернення єдности і правопорядку у нашій Церкві в Америці. Промовець передав від українців католиків Америки щирий привіт Блаженнішому, закликав Ватикан до пошанування наших історичних прав та уряду і особи Голови нашої Церкви, а також звернувся до всіх Владик, щоб відбули черговий Синод:

„Зберіться, Високопреосвященні Владики, спільно, і несіть лад, приверніть мир і спокій, розпочніть нову добу відродження, припиніть роз'єднання і тенденції до заникнення нашої Церкви!" —звучав патетичний заклик.

Кир Ніль: Українська Католицька Церква хоче бути собою

Одушевлену промову сказав Владика Кир Ніль Саварин. „Патріярхат — це втілення наших мрій, туга сторіч, це всенародна програма дії українства. Як земля, повітря і сонце потрібні для живої істоти, так само для українців католиків східнього обряду потрібно мати свій рідний Київсько-Галицький патріярхат" — сказав Едмонтонський Владика. Далі він навів, що в Католицькій Церкві 250 тисяч з'єднаних східніх християн має своїх сім патріярхатів, а українці в двадцять раз численніші чогось не заслуговують на це в очах Риму... Українська Католицька Церква вже нарешті хоче бути собою. Нам треба здійснювати постанови Архиєпископського Синоду, переводити в життя помісність. Нашим кличем сьогодні має бути: наші здобутки вдержати, започатковане закінчити, задумане здійснити під проводом свого Первоієрарха, якого Владика-промовець бачить у візії переможного духовного Богдана, що в'їжджає до своєї церковно-патріяршої столиці. „Прискорім цей час!" — звернувся він до присутніх.

Рішучу заяву склав представник молоді, голова Центрального Союзу Українського Студентства, Олег Романишин. Це була сильна і ясна програма молодого покоління, що її присутні часто перебивали оплесками. Ось кілька пунктів цієї деклярації: протест проти Ватиканської Курії за її протиукраїнську політику, засудження за переговори з ліквідаторами УКЦеркви, настоювання, щоб Блаженніший відвідав своїх вірних, не зважаючи на формальні „заборони" Ватикану, заклик до поборювання ворожих впливів, заклик до співпраці з православними українцями в обороні загроженої екзистенції обидвох Церков, внесок утворити комісію для ведення акції з метою звільнення Кир Василя Величковського та здобуття релігійної свободи для наших земляків в Україні, заклик до плекання українських вартостей у нашій Церкві. „Збережім для себе і майбутніх поколінь собор українського духа — нашу віру і Церкву", — закінчив заяву речник студентства.

Резолюції з привітанням та коротке слово виголосив представник Координаційного Комітету мґр Євген Мастикаш. В резолюціях, між іншим, висловлено протест проти призначення єпископів для нашої Церкви Східньою Конґреґацією, проти вміщування латинських чинників у справи нашої Церкви, відкинено з обуренням претенсії Москви про визнання ліквідації Берестейської і Ужгородської Унії. Далі резолюція закликає Владик зробити все можливе, щоб Блаженніший міг відвідати своїх вірних, а також настоює, щоб чимскоріше відбувся Архиєпископський Синод. Так само стверджено потребу узгіднювати й координувати мирянську акцію та включити до неї громадські крайові і центральні організації.

Закінчив серію промов господар свята, Кир Ісидор Борецький. Його промову перервав дощик, що почав накрапати. Але Владика гарно розпочав, коли нагадав, як перед десяти роками 14 українських єпископів поза українськими землями видали спільне послання у 70-річчя Львівського Митрополита Кир Йосифа. Тоді писали усі Владики, що особиста трагедія і мучеництво Митрополита-в'язня це „наша найбільша гордість". Він терпить за вірність Апостольській Столиці. Владики зверталися до вірних, щоб ми все зробили, аби здійснилися ті ідеали, за які Ісповідник Віри терпів.

Як відмінні деякі потягнення тих Владик, які сьогодні хитаються або не стоять на позиціях, що їх висловили перед десятьма роками!

Подякою учасникам програми і свята, висловленням віри у перемогу наших змагань та спільним „Боже Великий" закінчилася ця чергова маніфестація, якій може найкраще вторували цитовані Кир Нілем слова безсмертної Лесі: „Гетьте, думи сумні!.." та „проти надії будемо таки сподіватись".

У виконаній під час концерту „Мазепиній пісні" драматично і повторно пролунали ще й такі слова: „През незгоду всі пропали, самі себе зруйнували". Слухаючи цих слів Великого Гетьмана, дрож проходила спиною, коли подумати, що в рядах нашої ієрархії, священства і частини вірних немає згоди і єдности, про яку так часто говорить Блаженніший. Невже ж мають нас, українців католиків в розсіянні зруйнувати нашими таки руками чужі і ворожі нам сили, які спряглися проти нас?! Нехай пам'ятають ці слова усі ті, що прикриваються всякими неістотними арґументами, щоб виправдати своє окреме ставлення, свою відсутність там, де відбувається змаг за наше існування, а навіть своє приставання з нашими запеклими противниками різних мастей!

Василь Маркусь

НА МАЛЬТУ ПРИБУВ з відвідинами американський нищильник „МекКорд" із Шостої морської фльоти, стаціонованої на водах Середземного моря, дармащо новий тамошній прем'єр, соціяліст Мінтоф, заявив був, що поки не буде нового договору про користування портами Мальти кораблями, що належать до Атлантійського Союзу (НАТО) — він не бажає собі відвідин тих кораблів. Мінтоф нарікає, що членські держави НАТО, зокрема ЗСА, нічого не платять за користування портами Мальти, але купці з Мальти мають величезні зиски від кожних таких відвідин.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛАЙ УГРИН — член УНС Відд. 382 С-ва Св. Трійці в Фраквіллі, Па., помер 9 травня 1971 р. на 79 р. ж. Став членом УНСоюзу 1933 р. Полишив у смутку 3 дочки і 3 синів. Похорон відбувся 12 травня 1971 р. на цвинтарі св. Михайла в Фраквіллі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

СОФІЯ ВУС — членка УНС Відд. 126 в Сікивіллі, Па., померла 28 квітня 1971 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку синів: Степана, Петра, Павла і Станлея та дочок: Анну, Марію і Джін. Похорон відбувся 1 травня 1971 р. на цвинтарі св. Бернадети в Індіяна, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Шеліґа, секр.

ГРИГОРІЙ ДМИТРО ЖИДИК — член УНС Відд. 386 Т-ва Вільна Україна в Шарон, Па., помер 9-го травня 1971 р. на 29 р. ж. Нар. в Шарон, Па і став членом УНС в 1942 р. Полишив у смутку маму Марію, 3 сестри, 2 братів, бабусю і діда. Похорон відбувся 12 травня 1971 р. на цвинтарі Оквуд, Шарон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ДЖІНІ ЧУЙ — членка УНС Відд. 413 в Юніон, Н. Дж., померла 9 травня 1971 р. на 56 р. ж. Нар. в Манчестер, Ню Гемшір і стала членкою УНС в 1948 р. Полишила в смутку мужа Івана, синів: Дональда, Павла і Івана та доньку Елейн. Похорон відбувся на цвинтарі Еверґрін в Гілсайд, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ДОМНІКА САВЯК — членка УНС Відд. 390 Т-ва І. Франка в Брістол, Конн., померла 22 січня 1971 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1926 р. Полишила в смутку Теодора, Перл і Ольгу. Похорон відбувся 25 січня 1971 р. на цвинтарі св. Михайла в Терривіллі, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Бугрій, секр.

ІВАН ЦВАЙКОШ — член УНС Відд. 149 С-ва Преч. Діви Марії в Лакавана, Н. Й., помер 19 лютого 1971 р. на 84 р. ж. Став членом в 1908 р. Полишив у смутку 5 дітей: Анну, Івана, Франка, Гелену, Емілія, 9 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 22 лютого 1971 р. на цвинтарі Голи Крос в Лакавана, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ДОМКА ПІЛАТ — членка УНС Відд. 267 Т-ва Т. Шевченка в Вестбури, Н. Й., померла 10 березня 1971 р. Стала членкою УНС в 1934 р. полишила в смутку синів: Михайла Петра, доньок — Анну, Рожу і Ольгу. Похорон відбувся 13 березня 1971 р. на цвинтарі Holy Rood в Westbury, N.Y.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ТЕОДОЗІЯ І. СІКЕЛІЮС — членка УНС Відд. 414 Т-ва През. Волошина в Ню Гевен, Конн., померла 10 січня 1971 р. на 59 р. ж. Стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку сестру в Україні. Похорон відбувся 13 січня 1971 р. на цвинтарі St. Lawrence, New Haven, Conn.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ОЛЕКСАНДЕР КОСТЮК — член УНС Відд. 42 Т-ва Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж., помер на 62 р. ж. Став членом УНС в 1966 р. Полишив у смутку дружину Анастасію, синів: Василя і Юрія. Похорон відбувся 18 червня 1971. на цвинтарі св. Андрія, Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА КОВАЛЬЧУК — членка УНСоюзу Відділ ч. 37-ий Сестрицтва Любов" в Елизабеті, Н. Дж., померла 29 квітня 1971 р. на 83 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1927 р. Полишила в смутку 5 синів: Михайла, Івана, Антона, Едварда і Павла, 4 доньки: Марію, Нелю, Ольгу і Катерину, 13 внуків та сестру Розалію. Похорон відбувся 3 травня 1971 р. на цвинтарі Rosehill

Вічна Їй Пам'ять!

Анна Гнатюк, секр.

ЮРІЙ СТРОЙВУС — член УНС Відд. 236 Т-ва Вільні Козаки в Sayre, Pa., впродовж 32 років касир Відділу, помер 29 квітня 1971 р. на 65 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1924 р. Полишив у смутку дружину Марію, матір Катерину, 2 сестри: Анну і Михайлину, братів Івана і Веслея. Похорон відбувся 3 травня 1971 р. на українському католицькому цвинтарі в Sayre, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АНАСТАЗІЯ ДОРОШ, членка УНС Відд. 481 Т-ва Ів. Франка в Карнеґі, Па., померла 17 червня 1971 р. на 81 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1921 р. Полишила в смутку Дмитра, Івана, Михайла, Марію, Анну, Ольгу, Мілдрее і 14 внуків. Похорон відбувся 21-го червня 1971 р. на цвинтарі при церкві Пресв. Тройці в Карнеґі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Сивий, секр.

КСЕНЯ КУХАР — членка УНС Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Коговс, Н. Й., померла 18 травня 1971 р. на 51 р. ж. Стала членкою УНС в 1949 р. Полишила в смутку мужа Михайла, сина Романа і 2 доньки: Ольгу і Марту. Похорон відбувся 22 травня 1971 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Ватерфорд, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Змуд, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 11-го ЛИПНЯ 1971 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання членських вкладок за місяць липень від членів Т-ва „Дністер" — 430 Відд., як слідує: в УСТ „Тризуб" — 11 липня в год. 1-3 по пол.; в Укр. Домі при 23 і Бравн вул. — 17 липня в год. 7-9 веч. Проситься вирівняти вкладки. Проситься вибрати дивідендові чеки. — Д-р І. Скальчук, гол., І. Кніґніцький, секр.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГОЛОШЕННЯ (виборчі кампанії)	$4.00
ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по	$3.00
за інч за кожного рода оголошення.	
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту	$4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти	$6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ТАРЗАН, Ч. 6585. Тарзан рішає одинцем звільнити Леолю

Але ж пане! Чому ти велів нашому пільотові летіти в сторону гір? Поривачі дітей варунги знаходяться тепер на відкритому полі, не маючи де скритися від наших крісів!

Наша перша проблема, Абуззі, це звільнення Леолі — живою! Це вимагає хитрощів, а не куль!

Коли наближимося до гір, пільот висадить мене на землю одного і тоді відлетить з цього обширу аж до завтрішнього світанку!

Але, пане, ці варунги — це двадцять лихих мужчин! Кожний з них є вбивцем, з крісом!